



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

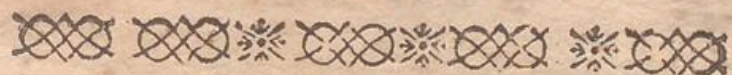
Flores Meditationvm

Bebius, Philippus

Coloniae Agripp., 1623

Secvndae Partis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59636](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59636)



MEDITATIO I.

DE ELECTIONE XII.

APOSTOLORVM; ET MIS-
SIONE AD PRÆDICANDVM.

PVNCTA MEDITATIONIS.

- I. IESVS præmissa per noctem oratio- *Marc. 3.¹*
ne, monteque conscenso, elegit Apo- *Luc. 6.*
stolos 12. qui cum ipso essent.
- II. Videns turbas afflictas misit Aposto-
los ad prædicandum, dans eis pote-
statem, in malos spiritus & morbos.
- III. Mittens eos binos præcepit, ne quic-
quam secum ferrent, irentq³ ad so-
los Israelitas, non Gentiles.

F I G V R A E.

1. I A C O B Patriarcha habuit duodecim *Gen. 35.*
filios, qui fuerunt duodecim illi Pa- *Exod. 1.*
triarchæ, à quibus totus Dei populus o-
riginem habuit.
2. Moyses misit duodecim explora- *Num. 3.*
tores ad considerandam terram pro-
missionis, quam postea erat occupatu-
ru.
3. Salomon constituit duodecim præ- *3. Reg. 4*
fectos

fectos super vniuersum populum Israel, quorum officium erat domui regie providere ad victum necessaria.

PROPHETIÆ.

- Hier. 6. **C**onstitui super vos speculatores, audite vocem tuba.
- Esa. 62. 2. Super muros tuos Hierusalem constitui custodes tota die, & tota nocte, in perpetuum non tacebunt.
- Psal. 44 3. Pro Patribus tuis nati sunt tibi filij, constitui eos Principes super omnem terram.
- Hier. 3. 4. Dabo vobis Pastores iuxta cor meum, & pascent vos scientia & doctrina.

DOCUMENTA.

1. **C**HRIſTUS electurus duodecim Apostolos, in oratione pernoctavit, vt suo exemplo declararet, quid nobis agendum sit. Si enim Dominus nostræ salutis procurandæ causa totam noctem in precibus consumit, quid orare, quidque agere conueniet nos pro ea ipsa salute? Et si Christus prius orauit, quàm Apostolos ad prædicandum amandauit, quãto magis nos in actionibus nostris, si quod nobis bonum opus perficiendum erit, prius debemus nos Domino per orationem commendare?
2. Christus antegressa proluxa oratione elegit Apostolos, vt doceret nos, Prælatos & ministros Ecclesiæ non esse eligendos per respectus humanos, multo verò minus per alia illicita media, sed per orationem, in ea ob oculos ponendo tanto maiorem Dei gloriam, & animarum salutem. • Chri-

3. Christus in monte elegit Apostolos, eosq; instituit, quomodo se gerere debeant; vt indicaret Prælatos & Pastores Ecclesiæ, vt sunt in excelsa dignitatis gradu, sic alijs omnibus quoque præstare debere doctrina & vitæ sanctitate; vt suo exemplo, & institutione gregem quoq; Domini dirigere & deducere possint ad res sublimes & cœlestes; nō autem esse similes ijs, qui nomen quidem Prælati sibi vendicant, sed animum & cor abiectum & depressum habent in terram.

4. Christus prædicando circuiens, vt vidit turbas instar ouium pastore carentium iacentes, misit Apostolos, vt eas spiritualiter instruerent, & quando opus erat cibo corporali eas refecit: hoc boni nimirum pastoris officium est, semper quidem subditos doctrina spiritualiter pascere, aliquando verò etiam quando opus est corporaliter, auxilio temporali: & non facere, quod quidam faciunt, lupi potius, quàm Pastores, qui seipsum potius quàm gregem pascunt, & non solum non docent & corrigunt suos subditos, sed prauo etiam exemplo scandalizant, eorumque profectum impediunt.

5. Christus missurus Apostolos ad prædicandum, dixit eis, vt orarent Dominum, vt mitteret operarios ad messem suam. Sæpè Dominus, etsi præstare aliquid velit, tamen vult à nobis rogari vt præstet: quod facit ad charitatem nostram excitandam, & meritum augendum, vt fideles sui non solum ratione boni operis, sed etiam ratione bonæ voluntatis remunerentur.

9. Maudauit Dominus Apostolis ne per viam quicquam secum ferrent, ad informandum suos Prædicatores, tantum debere eorum

esse fiduciam in Deo, vt, etiamsi ipsi non prospicerent sibi de rebus in hanc vitam necessarijs, tamen certò credant sibi nihil defuturum; Quod ideò constituit Dominus, ne si mentem distinerent cura rerum temporalium, languescerent in cura rerum coelestium & aeternarum alijs procurandarum.

7. Si Christus vetuit Apostolis vti duabus tunicis, ne fortè destituerentur rebus necessarijs, quo magis reprehensione digni sunt, qui non modo binas, sed ternas etiam, & quaternas vestes habent, non ex timore, ne destituantur necessarijs, sed ostentatione, & pompa, implendo arcas & onerando equos pretiosis vestibus: pauperibus interim CHRISTI manentibus nudis & frigore morientibus.

8. Christus sola sua voluntate, nullo ipsorum id desiderante vel postulante, misit Apostolos ad prædicandum, qui postea magno cum fructu redierunt. Vnde colligimus prælaturas, dignitates, & officia Ecclesiastica non esse desideranda, nec procuranda, sed nec vlllo modo quenquam ad ea obtinenda debere se ingerere, sed totum relinquere diuinæ ordinationi, vt Dominus faciat, quod ad maiorem suam gloriam, nostramque salutem cedit. Si verò non vocati irruamus in illa,

verendum est, ne nobis exitio,
alijs verò exiguo adiu-
mento sinus.

(. . .)

MEDI



MEDITATIO II.
DE 5000. HOMINVM
REFECTIONE.

PVNCTA MEDITATIONIS.

- I. Rogabant IESVM discipuli, vt di- *Matt. 14*
mitteret astantes turbas. *Marc. 6.*
- II. Panes quos habebant sibi afferrī, eos- *Luc. 9.*
que benedicens discumbentibus di- *Ioan. 6.*
stribui iussit.
- III. Comederunt, & saturati sunt, & su-
perfuērunt cophini 12.

FIGVRÆ.

I **D**XIT Deus Moyſi, vt toti multi- *Num. 11*
tudiſi filiorum Iſrael ad menſem
vnum daret manducandas carnes. Cui
reſpondit Moyſes. *Sexcenta millia pedi-*
tum huius populi ſunt, & tu dicis, dabo eis
eſum carniū mēſe integro, nunquid ouium
& bouū multitudo cadetur, vt poſſit ſuffice-
re ad cibum?

2. ELIAS farinam viduæ Sareptanæ *3. Re. 17*
ita multiplicauit vt ſatis eſſet ad alen-
dum ipſum, totamque familiam in mul-
tum tempus.

4. Reg. 4 3. ELISÆVS mandat ministro suo, vt duodecim panes hordeaceos sibi oblatos distribuatur populo ad manducandum: Cumque minister dixisset. Quantum est hoc, vt apponam coram centum viris, respondit Propheta. Da populo vt comedat. Comedent, & supererit, sicut & factum est.

PROPHETIÆ.

Psal. 36. 1. **I**N diebus famis saturabuntur.
Psal. 21. 2. Edent pauperes & saturabuntur, & laudabunt Dominum, qui requirunt eum.

DOCUMENTA.

1. **Q**UATVOR beneficijs afficiebat Christus suos sectatores. Primò de via fessos recipiebat. Secundò rudes instituebat. Tertio ægros curabat. Quarto fame pressos pascebat. Sic bonus Prælatus gerere se debet erga suos subditos : vt primò humaniter suscipiat ad se confugientes. Secundò sapienter instruat ignorantes & errori obnoxios. Tertio efficaciter sanet in spiritu infirmos. Quarto, verbo Dei oues suas spiritualiter pascat, atque etiam corporaliter reficiat ex bonis superfluis, quæ in hunc finem Ecclesia ei attribuit.

2. Apostoli, licet numero essent duodecim, tamen tantum quinque panes hordeaceos & duos pisces secum tulerunt, quia, cum continenter refectione spirituali à Domino recrearentur, non admodum solliciti erant de corporali. Longè aliter multi, etiam

ex

ex ijs qui professionē faciunt sequendi Christum, agunt, nam vti per negligentiam & teporem animi exiguum gustum habent rerum spiritualium, ita toti dediti sunt tantum procurandis commodis & delitijs temporalibus.

3. Christus accepto pane ad pascendas turbas primò gratias egit Patri, informans nos, vt ante refectioem corporalem Domino gratias agamus. Vnde valde conueniens est, vt exemplo CHRISTI Domini nostri antequam mensæ accumbamus, vel cibum sumamus, illum benedicamus, & postea gratias agamus Deo, à quo hoc & alia omnia beneficia habemus.

4. Christus acceptos panes & pisces dedit discipulis suis distribuendos in turbas: vt indicaret bona temporalia à Deo Prælati & Pastoribus Ecclesiæ, Apostolorum successoribus data, eo fine data esse, vt distribuerentur in pauperes. Vnde proprium eorum officium est ministrare & cibum præbere subditis, non autem ministrari, & pascere semetipsos, conuenienter illi quod de se *Ezec. 34* Christus dixit. *Non veni ministrari, sed ministrare.* *Mat. 20*

5. Postquam turbæ satiatae sunt, implerunt Apostoli ex collectis reliquijs duodecim sportas; quod erat multo amplius quinque panibus distributis. Quare Dominus significare voluit, quam magna & copiosa merces operibus caritatis in proximos præstitis rependatur, quodque nostra bona temporalia, quando ea communia facimus pauperibus, non imminuantur, sed crescant potius & multiplicentur.

6. Locus, in quo Christus tam copiosè refecit turbas, vt loquitur Euangelium, erat

desertus, & longe remotus à locis inhabitatis: vt ex hoc miraculo serui Dei discant non despondere animum, cum se vident penuria pressos, sed confidere in Deo, qui possit etiam in loco, vbi nec seminatur, nec metitur, seruos suos pascere, & omnibus rebus necessarijs locupletare.

7. Euangelium habet in hoc conuiuio fuisse quinque millia virorum, non facta mentione mulierum & paruulorum. Quo indicare voluit Spiritus sanctus si cupiamus gustare quàm suauis sit Dominus, & diuinis suis delitijs pasci, opus esse vt præstemus nos viros, hoc est, fortes contra tentationes & afflictiones huius vitæ; non delicatos aut molles, vt sunt mulieres & paruuli.

8. Illi quoque qui refici volunt pane gratiæ spiritualis, & dignè adire mensam Domini, considerare debent cum his turbis in fano, id est, corpori suo dominari & carnem suam per foenum significatam, iuxta illud: *Esai. 40.* *Omnis caro foenum*, mortificare, deprimendo illam & spiritui subiuciendo.

9. Christus animaduertens turbas ob hoc miraculum se velle facere regem aufugit, præbens nobis humilitatis exemplum quemadmodum suscipere debeamus labores & onera, fugere autem dignitates & honores: sicut ipse quæsitus ad passionem & mortem, voluntariè obtulit seipsum, sed quæsitus ad regnum & honores effugit. Voluit quoque fugere post peractum opus tam miraculosum, ad informandum nos suo exemplo, vt in bonis operibus fugiamus vanam gloriam, & fauorem humanum sicut alibi sapius verbis docuerat. 10. Chri-

10. Christus discipulis nauem ingressis, conscendit montem, & in eo solus orauit, ad docendum nos; vt post editum præclarum aliquod opus à turba recedamus. & nostri ipsorum considerationem ingrediamur, examinantes errata & defectus, quos in conuersatione hominum commisimus.

11. Christus non solum declinavit turbas, quæ eum volebant facere regem, sed etiam se separauit ab Apostolis, & solus se in montem recepit, vt turba, quæ Apostolos sequebatur, eum inter illos inuenire non posset. Quare voluit nos instruere, non solum non ambiendos esse à nobis honores, & oblatos repudiandos, sed etiam omnes occasiones remouendas, ob quas compelli possimus ad eos recipiendos neque facere, quod faciunt multi, qui professione religiosi declarant quidē, vel fingunt se nec velle, nec quærere dignitates; tamen non fugiunt occasiones, imò sollicitè quærunt, & vltro se ingerunt. Et vbi oblata fuerint officia vel dignitates, promptissimè accurrunt, & manibus pedibusq; cum gratiarum actione pro summo beneficio acceptant.



MEDITATIO III.

DE AMBVLATIONE
CHRISTI SVPER AQVAS.

PVNCTA MEDITATIONIS.

I. *Christus discipulis in nauiculam abire iussis, dimissâ turbâ ascendit solus in montem orare.* Mat. 14. Marc. 6.

F 5

II. *Cum*

II. Cum ageretur noctu nauicula, ipse venit, ambulans super aquas. Vnde perterrefacti discipuli, phantasma esse iudicabant.

III. Postquam dixit, Ego sum, nolite timere. S. Petrus ambulare cœpit super aquas, sed ob modicam fidem mergebatur.

PROPHETIÆ.

- Iob. 9. 1. **Q**VI extendit coelos solus, & graditur super fluctus maris.
- Psal. 76. 2. In mari via tua, & semita tua in aquis multis & vestigia tua non cognoscentur.
- Esa. 43. 3. Noli timere, quia meus es tu, cum transieris per aquas tecum ero, & flumina non operient te.

DOCUMENTA.

1. **N**Auigantibus discipulis sine Christo, subito in eos exorta est tempestas. Vide quam sit res periculosa ambulare sine Christo: vnde quando incipimus nos discedere ab oratione & Sacramentorum frequentatione, quibus communicatur nobis gratia, diuinumque auxilium, magnam causam timendi habemus, ne multis tentationibus impetamur, & salutis nostræ periculum facile incurramus.
2. Quamuis discipuli multum laborarent & sudarent, tamē nihil sine Christi auxilio **efficerent**

ficere poterant. Vnde cognoscimus in nostris tentationibus? industriam laboresque nostros, non sufficere sine auxilio Christi ad eas repellendas. Quare omne studium nostrum coniunctum esse debet fiducia in Domino, qui est nostrum refugium, nostra fortitudo, nostrum auxilium.

3. Christus cum discipuli tota nocte laborassent in mari, tandem sub finem se visendum praebens, liberauit eos. Vt doceremur, quando tentatione aliqua, vel arumna concutimur, non statim animum despondere, si Dominus in principio non succurrat, sed patienter expectare & in eum confidere: nam licet in breue tempus differat auxilium, tamen tandem copiosa consolatione & auxilio moram compensat.

4. Solet quoque Dominus differre auxilium eorum qui tribulationibus agitantur vt ex vna parte agnoscentes suarum virium imbecillitatem, occasionem habeant se humiliandi; ex alia vero videndo non suppetere auxilium nisi à Deo, discant ad eum confugere. Solet praeterea id Dominus facere ad probandam suorum feruorum fidelitatem, eosdemque ampliori corona remunerandos, quo maiores eorum extiterint labores.

5. Saepius legimus in Euangelio nauiculam Apostolorum ventorum vi in periculum venisse, nec tamen submersam: nam Dominus, vti promiserat, semper suis adest. Quare, licet in maximis tribulationibus versetur, & periculosis tentationibus agitemur, non tamen idcirco nos derelictos arbitremur, sed recordemur eius quod scriptum est. *Cum Mat. vi. ipso sum in tribulatione, eripiam eum & glo. Psal. 92. rificabo eum.*

6. Nauicula Apostolorum non uehebat homines segnes, sed fortes & validos, qui, ut habet Euangelium, inter aduersos ventos remigabant. Quo significatum est, non molles & otiosos, sed in aduersitatibus perferendis fortes, & in operibus bonis præstandis constantes ad æternæ salutis portum in Ecclesia Dei prouenturos.

7. Christus, cum adueniret ad auxilium discipulis præstandum, visus est eis phantasma. Hoc mundi huius malum est, ut licet periculis plenus sit, nec remedium habere possit nisi à Christo, tamen res diuinæ, & opera Christiano homine digna ab eo reputentur phantastica & hypocritica, & ideo homines cum magno suo spiritali detrimento ab illis abhorrent. Contra res & processus huius mundi in prudentia carnis fundati habentur ab eis pro bonis & honore dignis, & idcirco eas persequuntur, & cum exitio animarum suarum amplectuntur.

8. Quando timori discipulorum accessit terror ex insolita apparitione Christi, tunc præsens eis adfuit auxilium. Sic multis exemplis Scripturæ discimus, quando tribulationes, arumna & pericula ad summum peruenierunt, proximum adesse diuinum auxilium & remedium, & ideo nunquam desperare debemus, ille enim, uti scriptum est, noster est

Psal. 9. adiutor in oportunitatibus, in tribulatione.

9. Petrus ambulans supra mare nullum damnum ab aquis passus est, sed tantum à ventis, quorum vi ferè submersus est; sic homines spirituales & religiosi, qui per mundi contemptum pedibus suis conculcant rerum caducarum undas, etsi ab illis nullum patiantur

tiantur damnum, tamen multum reformidare debent, ne vento superbiae evertantur & submergantur.

10. Aquæ, supra quas ambulavit Petrus, designant multitudinem populi. *Aqua multa. populi multi.* Illi ergo optant ambulare cum Petro super aquas, qui aucupantur principatus, Prælaturas, & gubernationem populi, atque id non ad seruiendum Deo, & ob amorem Christi, ut fecerat Petrus: sed propter dignitatem ipsam, ut in maiori sint honore, ut in mundo celebriores, atque etiam ad capiendos pisces, hoc est, ob utilitatem, quam ex subditis capere possunt. Iam si Petrus amore Christi, & à Christo vocatus committens se aquis, periculum submersionis adiit, quid fiet illis, qui ob finem non bonum & à Christo non vocati, se ipsi ingerunt & proijciunt in mare?



MEDITATIO IV.
DE FILIA CANANÆAE
A CRISTO SANATA.

PUNCTA MEDITATIONIS.

- I. IESVS domū quidē ingressus, voluit latere. Sed Cananæa à finibus suis egressa, eodem veniens rogabat pro filia. Matt. 15
Marc. 7.
- II. IESVS non respondente, rogabāt pro ea discipuli, sed Christus ait, se missum ad Israelitas non ad Gentes.

F 7

III. Ma.

III. Matre persistente, & increpationem humiliter ferente, ait: Magna est fides tua, fiat sicut vis.

F I G V R Æ.

4. Reg. 4 **M**Vlier Sunamitis filio mortuo domi relicto, quæsitum abijt Helizæum Prophetam, abijciensque secum multo dolore & lachrymis ad eius pedes non ante dimittere eum voluit, quàm se ad resuscitandum filium suum conferret.

P R O P H E T I Æ.

Thren. 3 1. **B**onus est Dominus sperantibus in eum, anima quærenti illum.

Ibid. 2. Non repellet in sempiternum Dominus, quia abiicit, & miserebitur secundum multitudinem miserationum suarum.

Ibid. 3. Noui diluculo, multa est fides tua.

Psal. 101 4. Respexit in orationem humilium, & non spreuit preces eorum.

D O C V M E N T A.

1. **C**Ananæa ad impetrandam salutem filiz egressa est è finibus Tyri & Sidonis, regione gentilium. Non potest salus animæ obtineri in Tyro & Sidone, vbi Deus non cognoscitur nec colitur. Quare cum nec in
 mul-

mundo cognoscatur Deus, sed potius offenda-
tur, facile intelligis te in eo non posse conse-
qui salutem animæ tuæ. Egredere ergo cum
Abrahamo de terra tua, & cum Loth de Sodo-
ma & Gomorrha, & cum filijs Israel ex Ægy-
pto, & denique cum hac Cananæa de finibus
Tyri & Sidonis, & subito occures Christo
Saluatori tuo.

2. Cananæa petitura à Christo sanitatem fi-
liæ, egressa est è finibus gentilium. Quo si-
gnificatum est, animæ peccatrici, si obtinere
remissionem peccatorum & gratiam Dei velit,
non satis esse, desistere à pravis operibus, sed
etiam egredi debere ex confinibus peccati, id
est, occasiones peccandi defugere.

3. Cananæa, quia bene intelligebat, quan-
ta molestia dæmon filiam afficeret, cum fi-
ducia accurrit ad CHRISTVM, & li-
berationem imperavit. Malè habet pecca-
tor, quando non agnoscit suam ægritudi-
nem, & afflictionem animæ suæ; multò
verò peius, quando de sanitate desperat,
pessimè denique quando medicum asperna-
tur.

4. Cananæa Christo filia ægritudinem ex-
aggeravit dicens eam pessimè à dæmone tra-
ctari. Disce tu quoque peccator non excusa-
re, sed potius exaggerare gravitatem pecca-
torum tuorum coram Deo, eaque sincerè
confiteri, detegendo omnia vulnera, sordes-
que animæ tuæ: & confide quo amplius exag-
geraveris infirmitatem tuam, hoc certius
te inuenturum remedium.

5. Cananæa, mulier gentilis non ausa
adire Christum ad postulandam pro filia gra-
tiam, primo adiit Apostolos, qui cum pro
illa intercessissent, ausa est se ad CHRISTI
pedes

pedes abijcere. Sic homo peccator, quando ob enormitatem suorum scelerum agnoscit se conspectu Dei indignum, quem offendit, confugere debet ad eius Sanctos, vt, cum eorum intercessione placatus fuerit, maiore fiducia ad eum recurrere possit, & scelerum suorum condonationem obtinere.

6. Cananæ prius credidit Christum posse sanare suam filiam, & postea accessit. Secundò sapius repulsa, perseuerauit in sua petitione. Tertio confessa est se indignam gratia, quam petebat, comparans se catello contento micis de mensa cadentibus. Vnde discimus tres virtutes necessarias ad impetrandam à Domino gratiam. Primò fidem; vt firmiter credamus Dominum posse, & velle largiri quod petimus, si salutis nostræ sit conueniens. Secundò

Pro. 26. patientiam, ne languescamus in petendo, etiam si statim voto non potiamur. Tertio humilitatem, vt agnoscamus nos vere esse canes, eò quod more canum sæpe ad vomitum peccati redierimus, & ideo existimantes nos diuina misericordia indignos, præstolemur gratiam non pro nostris meritis, sed ex pura misericordia & bonitate Dei.

7. Apostoli dixerunt Christo, vt mulierem illam post ipsos clamantem dimitteret. Si volumus Sanctos orare pro nobis, & à Deo exaudiri, conuenit, vt exemplo Cananæ dño faciamus. Primò, clamemus, hoc est, vt orationes nostræ non tantum e labris, sed ex intimis cordis penetralibus proficiscantur. Secundò vt clamemus post Sanctos, id est, conemur eorum vestigijs insistere, imitando exempla virtutum & sanctæ vitæ ab ijs nobis relicta, vt hortabatur Apostolus illis verbis.

1. Cor. II. *Imitatores mei estote, sicut & ego Christi.*

8. Cana-

8. Cananæ licet gentilis & idololatra, perseverando in precibus obtinuit à Christo quicquid voluit. Tantum efficit apud Deum perseverantia, vt quicquid homo à Deo poposcerit ad salutem spectans, & in oratione ad ipsum & Sanctos perstiterit, etsi Deus videatur exauditionem differre, tandem tamen prolixè obtineat, etiamsi esset Cananæus aut canis immundus.

9. Si bonum non est, vt dixit Christus, sumere panem filiorum, & mittere canibus, qua ratione bonum esse poterit permittere, vt fame moriantur pauperes filij Dei & fratres tui, canes verò & equi tui pinguescant & incrassentur; Vide igitur quemadmodum expendas facultates à Domino tibi commissas, & eo fine concessas, vt ex eo quod tibi superest, etiam communices pauperibus.

10. Cananæ post impetratam à Christo gratiam, inuenit filiam suam à demonio liberam in lecto iacentem. Quamdiu anima obsessa est à demonio peccati mortalis, non aliter diuexatur, quam hæc filia: nam, vt dicit Propheta, *non est pax impiis*. Peccatores non possunt *Esai. 48.*
habere pacem, eò quod demon, cui per peccatum sunt subiecti, non potest relinquere pacem animæ; sed nunc eam in terram deiicit per opum terrenarum desideria, nunc aquis vanitatis immergit, nunc in ignes iræ & vindictæ, nunc in foetida sepulcra carnalitatis eam detrudit. E contra tunc anima iacet, & quiescit, quando immunis est à culpa mortali, sicut dixit Propheta. *Psal. 126*
Etis suis somnum: nempe magnæ pacis, & quietis in conscientia.

MEDI-



MEDITATIO V.
DE SURDO ET MUTO.

PUNCTA MEDITATIONIS.

- Marc. 7.* I. Christo, ad mare ambulanti offerunt surdum & mutum, precantes ut manus ei imponat.
- II. Ei, à turba seducto, tactis auribus & lingua, ait: Epheta, adaperire:
- III. Sublatis impedimentis loquebatur rectè; cumque rem cœlari vellet, eam ipsi magis predicabant dicentes: BENE omnia fecit. &c.

PROPHETIÆ.

- Esa. 35.* I. **D**Eus ipse veniet, & saluabit nos. Tunc aperientur oculi cæcorum, & aures surdorum patebunt; & aperta erit lingua mutorum.
- Sap. 10.* 2. Sapientia aperuit os mutorum.

DOCUMENTA.

- I. **Q**VI adduxerunt hunc infirmum ad Christum, orarunt pro illo, & Dominus eum liberavit. Quo docemur, si quando obtinere velimus gratiam aliquam
vel

vel auxilium à Domino , non debere tantum nos ipsos illum orare , verum etiam sanctis vti intercessoribus , vt per eorum orationes mereamur obtinere quod petimus.

2. Christus sanaturus hunc hominem, semouit eum à turba. Si sanari velimus à Christo, & liberari à peccatis, necesse est, vt secedamus à turba, hoc est à praua societate , fugiamus tumultus mundi , & omnes peccandi occasiones, nam scriptum est. *Qui tetigerit picem, Eccl. 13. inquinabitur ab ea , & qui communicat superbo, induet superbiam, & amicus stultorum similis efficietur. Corrumperunt enim, I. Cor. 15. vt loquitur Apostolus , bonos mores colloquia praua. Et contra scriptum est. Qui cum sapientibus graditur , sapiens Prou. 13. est.*

3. Christus expuit , & salina sua attigit muti linguam. Vnde discimus , vti stomachus purgatur prauos humores exspuendo : sic ad purgandum stomachum conscientia, per confessionem euomenda esse foras peccata nostra, vt simus liberi à damonio muto , quod ipsorum peccatorum laqueis ligatam tenebat animam nostram.

4. Dominus liberaturus hunc infirmum suspexit in cœlum & ingemuit. Vnde discimus, quoties in ærumna aliqua corporali vel spiritali sumus , vnicum remedium esse attollere oculos in cœlum , & cum gemitu ad auxilium diuinum confugere : nam si in terrâ oculos defigamus, nullum inde suppetet auxilium , quod de cœlo tantum venit à Patre luminum, à quo *Omne datum optimum, & Iacob. 1. omne*

omne donum perfectum. Et idem dixit Pro-
pheta. Leuaui oculos meos in montes, unde
ueniet auxilium mihi.

Psal. 121. 5. Christus quoque respexit in coelum, & gemuit, ad docendum peccatorem, ut utrumque praestet, nempe, ut sic deploret peccatum suum, ne de venia desperet, confidendo diuinæ misericordiae, nec faciat quemadmodum Iudas, qui doluit quidem, seque poenitere demonstrauit de peccato, sed non suspexit in coelum: quia desperauit, & male vitam clausit.

Matt. 27

6. Hic homo primo recuperauit auditum & deinde loquelam, ut intelligamus nos, antequam idonei simus ad loquendum de rebus diuinis, & ad alios exhortandos, debere prius esse discipulos, & primo habere aures patulas ad audienda quæ Deus in nobis loquitur, & in nobis ipsis illa meditari, quam alios doceamus.

7. Post factum miraculum, partim Christus vetuit illud publicari, partim turba illud publice prædicarunt & Christum collaudarunt. Vbi primo à Christo discimus, quantum studium adhibere ad conseruandam humilitatem debeamus, ex parte nostra omnem laudem propriam defugiendo & vanam gloriam, adoptando ut bona opera nostra lateant, atque ipsi in notitiam hominum non veniamus. Secundo discimus à turba, ut conemur grati esse pro beneficijs à Domino receptis, laudando eum & benedicendo in æternum. Deinde ut zelum habeamus tuendi alterius honorem & bonam famam, nos ipsos semper demittendo, & præferendo ac honorando alios.

8. In hac oratione à Christo facta expressus est modus, quo homo peccator seipsum san-

ctifi-

Etificare possit; ad quam sanctificationem octo concurrunt, duo ex parte nostra, & sex ex parte Dei. Primò igitur turbæ adducunt infirmum ad Christum eumque precantur ut velit eum curare: atque hæc sunt adiumenta, quæ habemus à concionatoribus, alijsque hominibus pijs: deinde preces Ecclesiæ, orationes Sanctorum, & hominum iustorum, pro nobis supplicantium, ut exhortatur S. Iacob. *Orate pro inuicem, ut saluemini.* *Se-* Iacob 5.
 cundò adductus est hic homo ad Christum, quo significatur liberi arbitrij nostri concursus: neque enim satis est alios hortari nos, & precari pro nobis, sed opus est nos quoque diuinis inspirationibus consentire, & sponte Christum adire, remouendo occasiones peccandi, & faciendo quicquid ex parte nostra possumus. Atq; hæc duo requiruntur ex parte nostra. Ex parte verò Dei, Primum est, quod illum separauit à turba, uti legimus eum fecisse cum Abrahamo, cui dixit. *Egredere de* Gen. 12.
domo tua. Quod Deus facit, ut diuellat nos à conuersatione huius mundi, saltem animo; affectum nostrum abstrahendò à cupiditate rerum terrenarum, sicut ipse dixit. *Ego du-* Ose. 2.
cameam in solitudinem, & ibi loquar ad cor eius. Secundò immisit digitos suos in aures huius surdi. Quod facit Deus nobis, quando Sancti Spiritus suis donis, per digitos significatis aperit aures intellectus, ut intelligere possimus veritatem, & quod Deus in nobis loquitur. Tertio saliuam attigit linguam huius muti, saliuam designat sapietiam, ab intellectu, velut saliuam à capite profluentem, qua Deus voluntatem nostram ad benefaciendum inclinat, impertiens simul voluptatem & facilitatem

Rom. 5.

tem in agēdo. Quartò, Christus respexit in cœlum, quia gratia cum aliis donis cœlestibus venit de supernis, & à Deo infunditur. Quinto, Christus ingemuit, quia eadem gratia à Deo nobis communicatur propter meritum passionis Christi. D.N. & gemituum ipsius. Sexto, dicit Dominus Epheta, quo demonstratur Sacramentorum necessitas, quorum forma ita instituta est in prolatione verborum, vt ea peracta homo interius efficiatur sanus & liberetur à peccatis, non secus quàm hic mutus & surdus, ad prolationem verbi Epheta à Domino factam, ab omni infirmitate sanus factus est. Post hæc omnia Christus mandavit ne miraculum hoc manifestaretur, vt indicaret opus nostræ iustificationis in hac vita esse occultum, nam vt scriptum est,

Eccl. 5.

nescit homo, utrum amore, an odio dignus sit.



MEDITATIO VI.
DE CONFESSIONE PETRI ET AVCTORITATE EI DATA
à Christo.

PVNCTA MEDITATIONIS.

*Matt. 16 I. Christo roganti, quid homines de ipso
Mar. 18. dicerent? responderunt discipuli: alij
Heliam, Ieremiam aut vnum Prophetarum.*

*II. Petrus autem ait: Tu es Christus filius
Dei Viui, quem ideo Christus beatum
dicit.*

dicit, & Ecclesiam super ipsum adicandam promittit, contra quam porta inferi non praevalent.

III. Addit se daturum ei claves regni caelorum, ut quod soluerit super terram, sit solutum in caelis.

FIGURÆ.

1. Iacob benedicens suos filios, ut ad Gen. 49.

Iosephum super alios omnes amatum peruenit, post datam ei copiosam benedictionem, & mentionem persecutionis fratrum factam, subiicit. *Inde egressus est pastor lapis Israel.*

2. Deus in veteri lege potestatem dedit Leu. 13. sacerdoti iudicandi leprosos, includendo & condemnando eos qui in lepra perseverabant: liberando eos & mundando illos qui signa sanitatis monstrabant.

3. Deus dedit potestatem Eliæ prophetae orationibus suis claudendi & aperiendi caelum, ut dimitteret vel non dimitteret pluuiam, prout illi videbatur. 3. Re 17. & 18.

PROPHETIÆ.

ECCE ego mittam in fundamentis Sion Esa. 28.
lapidem probatum, angularem, pretiosum 1. Pet. 2.
in fundamento fundatum. Act. 3.

DOCV-

DOCUMENTA.

1. **P**etiuit Dominus, quam opinionem de se haberet populus, ad informandos Prælatos & Doctores, omnesq; qui curam habent alios gubernandi in temporalibus vel spiritualibus, vt studeant explorare hominum de se opinionem, non per iactantiam, aut ob illicitum aliquem finem, vt quidam faciunt; sed ad emendandos suos defectus, si essent, remouendasque mali occasiones: & si foret aliquid boni præ manibus, illud in aliorum ædificationem & vtilitatem promoueant.

2. Christus ab Apostolis exegit rationem fidei turbarum, ad quas instruendas à Domino erant missi; vt intelligant Prælati sicut ad ipsos pertinet docere subditos; ita quoque apud Deum de earum fide & moribus rationem reddituros, & si contingat eos in instituendò populo fuisse negligentiores, aliquando poenâ luituros.

2. Christus interrogans discipulos, quæ turbarum de se esset opinio, appellat se humili nomine & vili, nempe filium hominis. Contra Petrus respondens eius interrogationi, appellat Messiam & filium Dei viui: Qua re docemur, semper debere nos submisè loqui de nobis, & si fortè ob opus aliquod bonum diuina gratia adiuuante à nobis præstitum, mereamur aliquam laudem, illam conuenit ab alijs potius, quàm à nobis enuntiari secundum illud: *Laudet te alienus, & non os tuum, extraneus & non labia tua.*

Prou. 27

4. Turba vti non erant sub vno capite, sed inter se diuisa, ita non vna quoq; erat earum
fides

fides & opinio de Christo. Contra Apostoli sicut erant vniti sub vno Magistro Christo, ita vna erat omnium fides & opinio, vnus Petri ore explicata, qui loco Christi omnium caput erat, vnde intelligimus, in sola Ecclesia Catholica & Apostolica, quæ vnita est sub vno capite Christi Vicario fidei vnitatem inueniri, & consequenter veritatem, quæ esse non potest nisi vna, confessa & tradita ab ipso Christi Vicario, capite omnium fidelium. Verum alij qui sunt extra Ecclesiam, ab hoc capite & ab hac vnione Apostolica separati, vti nullam habent vnionem, ita nullam possunt habere veritatem. Atque ideo varia est eorum fides, dissimilia quoque singulorum de Christo iudicia, deque religione, vt liquet in hæreticis & schismaticis.

5. In quæstione proposita, quæ esset opinio hominum de se, Dominus discrimen aliquod fecit inter turbas, & suos discipulos vt eiusmodi qui plus luminis & plura beneficia à se recepissent: Quo indicaret se plura exigere à Religiosis & Ecclesiasticis, alijsque quos in hac vita præstantioribus donis & charismatis ornauit, quam ab alijs, quibus non tam multa impertijt, conuenienter illi quod scriptum est. *Cui multum datum est, multum quaeretur Luc. 22 ab eo, & cui commodauerunt multum, plus petent ab eo.*

6. Christo rationem exigenti de fide Apostolorum, etsi omnes idem crederent, solus tamen Petrus, vt caput omnium, respondit, vnde & Dominus illi, sigillatim dixit factam reuelationem à Patre caelesti. Quæ ex re perspicuè colligitur ad Petri successorem imprimis pertinere solutionem controuersiarum de fide, alijsque rebus ad eam pertinentibus, vtpote il-

te illum, qui speciatim à spiritu sancto ad hoc instruitur & dirigitur. Et eadem de causa Dominus voluit Petrum esse Apostolorum Principem, vt Ecclesia haberet caput, vicarium suum, ad quod membra eiusdem Ecclesie possint in dissidio aliquo habere suum perfugium.

Matt. 18 7. Etsi omnes Apostoli habuerint à Christo potestatem remittendi peccata: tamen Petro singulatim Dominus tradidit regni cœlorum clauēs & potestatis iudiciariæ principatum: vt intelligerent fideles omnes, quocumque quocumque modo ab vnitae fidei suæ secesserint, & à sua societate separauerint, non posse vlllo modo se, laqueis peccati exuere, ac multo minus cœlestis regni portam intrare.

8. Christus dum collaudat Petrum vocando eum beatum, simul occasionem humilitatis præbet dicens: *Quia caro & sanguis non reuelauit tibi.* Vnde discere possumus, quam parci esse debeamus in laudandis alijs: quando autem conueniens est, laudare aliquē ob bonum opus præstitum, ita fieri debet, vt ille non inde occasionem capiat vanitatis sed humilitatis potius, transcribens quicquid factum est auctori Deo, à quo est omne datum optimum & omne donum perfectum.

Iac. 1.

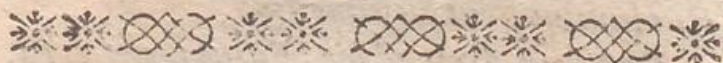
9. Simon, quando confessus est Christum, mutatum est nomen, & vocatus est ab eo Petrus, vt ex memoria impositi nominis meminisset esse constans, & perseverare in confessione facta; sic quilibet fidelis ex memoria nominis Christiani in baptismo recepti, deinde ex obligatione eiusdem nominis, quando promisit se renunciaturum diabolo, & omnibus pompis eius, meminisse deberet esse constans, & facere satis promissioni tunc factæ,

cum

eum voluntate imitandi, conuenienter nomi-
mini suo, non mundi vanitates, sed Christi
virtutes.

io. Christus mutauit nomen Simonis, vo-
cando eum Petrum; hic enim est mos Dei,
imponere nomina conuenienter officijs quæ
exercere debent. Vnde merito pude fieri, de-
berent multi Christianorum parentes, qui cū
profiteantur se sequi Christum, eiisque San-
ctos, nec aliud putentur facturi eorum filij,
tamen non Christianorum aut Sanctorum, sed
gentilium, vel alia vana huius mundi nomina
illis imponunt.

ii. Dominus primo Petrum fecit petram, &
postea super illam fundauit Ecclesiam. Vnde
discere debent, qui a Deo electi sunt ad ali-
quod officium, quantumuis sublime & ar-
duum, non mox trepidare, aut animum de-
spondere: nam qui eos elegit, non destituet
quoq; viribus vel prætidis necessarijs ad mu-
uus suum exequendum; qui vero electi non
sunt, sed vltro se ingesserunt, magnam trepi-
dandi causam habent.



MEDITATIO VII.
DE TRANSFIGURA-
TIONE DOMINI IN MONTE.

PVNCTA MEDITATIONIS.

I. *Assumptis Iesus charissimis tribus dis-
cipulis, Petro, Ioanne & Iacobo: trās-
figuratus est ante eos.*

G 2

II. Lo-

II. Loquebatur cum Mose & Helia.

III. Rogante Petro vt fierent ibi tria tabernacula, insonuit vox de caelo: Hic est filius &c. vnde consternati discipuli, promi collapsi sunt, quos tangendo Christus, dixit: Surgite &c.

F I G V R A.

Exod.
34.

MOyses, cū in monte cum Deo loque- retur, facta est facies eius splendi- da.

P R O P H E T I Æ.

- Psal.* 88. 1. **T**Habor & Hermon in nomine tuo exultabunt.
- Pf.* 103. 2. Confessionem & decorem induisti, am- ctus lumine sicut vestimento.
- Psal.* 2. 3. Dominus dixit ad me, Filius meus es tu.
- Deut.* 18 4. Prophetam de gente tua, & de fratribus tuis sicut me, suscitabit tibi Dominus Deus tuus, ipsum audies.

D O C V M E N T A.

- I. **C**Hristus demonstraturus discipulis suā gloriam, eos deduxit in locum excel- lum, & separatim; vt intelligeremus, si nos quoque illius participes esse velimus debere nos ab hominum mundanorum turba, & se

& seculi tumultibus secedere, & conferre nos ad culmen perfectæ vitæ: nam qui animum habent in terram depressum, suasque voluptates quarunt in hoc mundo, non cogitent se visione diuinæ gloriæ, minus autem diuini vultus conspectu fruituros.

2. Christus inter orandum transfiguratus est in monte. Vnde discimus, si velimus in nobis aboleri malam figuram, quam effecit peccatum, & transfigurari vnâ cum Christo, debere nos addictos esse sancto exercitio orandi: quâdoquidem sicut proprius conuersationis mundanæ effectus est denigrare animam, sicut propheta de Babylonijs, qui erant typus peccatoris loquitur. *Facies combusta vultus eorum,* *Esa. 13.*

sic conuersationis diuinæ proprius effectus est dealbare animam in actionibus tam internis, quàm externis, vti significauit propheta in illis verbis: *Accedite ad eum, & illuminamini:* *Psa. 33.*

sicut accidit quoque Moyfi, cuius facies post sermonem cum Deo habitum, mirè resplenduit.

3. Tres tantum discipuli meruerunt videre Christi transfigurationem: vt intelligamus paucos esse, qui peculiaribus quibusdam donis ornentur à Domino. Cuius causa est, quia pauci sunt qui omnino mundo & sibiipsis renuntient, & Christum in sectanda vita perfecta sequantur.

4. Christus in præsentia paucorum declarare voluit suam gloriam, nempe, tribus tantum discipulis, quibus etiam mandauit, ne cuiquam, donec ipse viueret, patefacerent hanc visionem: ad informandos uos, vt optemus, quoad fieri potest ea quæ conciliant nobis honorem & gloriam apud homines, manere occulta & ignota: nec ea manifestemus nisi

paucis quando postulabit necessitas, multi enim, quia facile dona sua à Deo accepta alijs publicarunt, illis exciderunt: nam qui inquit S. Gregorius, thesaurum portat in publico, exponit se periculo, ne priuetur illo.

5. Christus existens in gloria, voluit illos prophetas secum colloqui de sua passione, ad dandum exemplum eius, quod multo ante **Eccl. II.** dixerat Sapiens, *In die bonorum ne immemor sis malorum.* Et sic necessarium est, vt inter vitæ huius voluptates & consolationes misceamus semper aliquam amaritudinem, ne excaecemur, reuocando nimirum, in memoriam mortem, quamq; rationem aliquando reddituri simus Deo, de occasionibus quas ad nos iuuandos præbet. Deinde vt parati simus ad perferendas aduersitates si quas Dominus nobis immittere vellet.

6. Petrus videns Christum gloriosum, dixit. *Domine bonum est nos hic esse tecum.* sed postea tempore passionis eum captum deseruit & aufugit. O quot hodie inueniuntur, qui amore proprio pleni tantisper Christum sequuntur, & colunt sedum prosperè omnia succedunt, & solatia affluunt, sed quamprimùm afflictio aliqua aliunde ingruit, cum mox derelinquunt!

7. Euangelium refert Petrum ignorasse quid diceret. Si hic Apostolus ob consolationem ex gloria Christi perceptam nesciebat quid loqueretur: quanto verius dici poterit de nobis, cum huius vitæ illecebris & rerum creaturarum solatijs affixi sumus nos ignorare quid dicamus vel agamus: nam inhiando falsis illis bonis non aliud, quam nobis ipsis exitium & damnationem vltro accersimus, licet minimè animaduertamus.

MEDI-



MEDITATIO VIII.
DE ENERGV MENO
SANATO.

PVNCTA MEDITATIONIS.

- I. Christo è monte descendenti (omnibus stupentibus) oblatuſ eſt à miſero patre filiuſ lunaticuſ vt eum ſanaret. *Mat. 17. Marc. 7. Luc. 9.*
- II. Chriſtuſ monenſ patrem vt credat, præcepit Spiritui malo, vt exiret, nec ampliuſ rediret.
- III. Diſcipuliſ roganſibuſ cur ipſi eiſcere eum nequiuſſent, Reſpõdit 1. ob defectum fidei. 2. quia tale genus non eiſcitur niſi in oratione & ieiunio.

FIGVRA.

Dauid ſono ſuæ Cytharæ eiſciebat ſpiritum malignum à quo obſidebatur Rex Saul. *1. Reg. 16*

PROPHETIÆ.

Dicit Dominuſ exercituum, diſperdam nomina idolorum, & ſpiritum immundum auferam de terra. *Zach. 13*

DOCUMENTA.

1. **C**hristus post transfigurationem suam descendit ex monte, & contulit se ad turbas à quibus expectabatur. Quare voluit instruere Pralatos & religiosos, aliasque personas spirituales, vt postquam transfigurati fuerint in se per orationes, contemplationisque exercitia, non obliuiscantur redire ad pascendas animas sibi commissas, exercendaq; misericordiae officia erga proximos secundum rationem vitae aeternae.
2. Christus post tantam gloriam suae transfigurationis, tamque eximium aeterni Patris testimonium, non dedignatus est iterum conuersari cum suis rudibus discipulis, & paupere ac simplici turba, atque etiam cum infirmis & energumenis curationis causa isthuc adductis. Haud secus verbi Dei praedicatorum etiam si excellant donis naturae & gratiae, non vereri debent se dimittere ad informandos homines rudes & pauperes, imò & peccatores; ac quotquot infirmi sunt spiritu. Omnes enim animae rationali praediti sunt, & omnes vult Dominus saluari.
3. Satis erat Patri energumeni, petere à Christo liberationem, nec opus erat, addere, discipulos non potuisse eum liberare: aut potius omnem culpam conferre debebat in se & modicam suam fidem, quam in discipulos Domini. Sic hodie multi ad rem optatam obtinendam, ne illis lapsus vel erratum aliquod obijciatur, in alios culpam conijcere conantur, & excusando seipsos, accusant alios.
4. Etsi incredulitas Patris energumeni magnam causam dederit, cur discipuli daemone pellere.

pellere non potuerint, tamen Christus non reprehendit nominatum eius incredulitatem, sed generatim tantum, ad instituendos conuersiones, ne publicè reprehendant particulares personas, sed vitia tantum generatim carpant, singulisque relinquunt, ut quod eos tangit sibi accommodent.

5. Energumeno hoc ad Christum adducto, spiritus coepit eum conturbare, ad terram affligere, & deterius tractare quam antè. Homo non solet tentationibus agitari; quando vitam solutam ducit secundum voluntatem dæmonis: sed dum conatur se abducere ab eius imperio, & redire ad Christum per vitam piam & sanctam, tunc dæmon, ne præda labatur è manibus, omnibus artibus utitur, ad eum retinendum, varias tentationes ei immittendo, uti benè monuit Sapiens illis verbis.

Fili accedens ad seruitutem Dei, sta in iustitia & timore, & prepara animam tuam ad tentationem. Eccl. 2.

6. Primo dæmon miserum hunc adolescentem deiecit in terram, deinde vero varijs modis afflixit. Hoc præcipuum officium & studiū est dæmonis, efficere, ut homo per peccatum etiam vnicum prolabatur in terram, nam semel prolapsus deinde facile in alia atque alia detruditur & præcipitatur.

7. Christus perfectam sanitatem huic iuueni redditurus, mandauit dæmoni non solum ut exiret, sed etiam ne rediret. Unde liquet peccatorem bonam & veram pœnitentiam egisse, quando non solum deserit peccatum, sed etiam in idem non relabatur, nec alia noua committit, sicut contra, qui post confessionem peractam continuo redeunt ad vomitum, manifeste indicant confessionem vel contritionem.

tionem suam fuisse imperfectam, hoc est, non habuisse firmum & constans propositum, quod requiritur, emendanda vita.

8. Iesus post expugnatum dæmonem, manum iuuenis apprehendit, eumque eleuauit & in pedes erexit: vt intelligeret peccator, in potestate sua quidem esse labi & peccare, sed non eleuari & surgere à peccato, si absit diuinæ gratiæ auxilium: deinde vt disceret, postquam peccatum euomuit, non deb. re se componere ad sedendum, aut manibus complicatis remanere, sed potius erigere se in pedes, & in bonis & sanctis operibus exercere.

9. Christus noluit suos discipulos reprehendere in præsentia populi, sed tantum priuatim, cum soli versarentur in domo: erant enim futuri aliorum Magistri, & ideo non conueniebat, vt populo constarent eorum imperfectiones. Quare indicare voluit admonitiones & correctiones omnes faciendas opportuno tempore, & loco: personasque publicas non esse reprehendendas publicè, sed priuatim & secreto.

10. Dixit Christus genus illud dæmonum, à quibus adolescens ille erat tanto tempore obsessus, non potuisse eiici, nisi oratione & ieiunio. Procuret ergo peccator, dum iuuenis est, & peccatum recens, subito cum vero dolore & confessione eum eiicere: si enim praua longi temporis consuetudine fuerit eum in anima sua inueterascere non poterit tam facile expelli; nam ad exuendos habitus inueteratos non quauis media & remedia sufficiunt, sed opus est adhibere crebras preces, ieiunia, aliasque corporis asperitates.

MEDI-



MEDITATIO IX.
DE ANGELIS CVSTO-

DIBVS.

PVNCTA MEDITATIONIS.

- I. Discipulis rogantibus: quis esset maior *Matt. 18*
in regno cælorum, statuit paruulum
in medio, docēs per humilitatem fieri.
- II. Monet ne quis contemnat paruulos,
ostendens scandalum esse vnū ex ma-
ximis peccatis.
- III. Addit aliam rationem, quia Angeli
eorum semper vident faciem patris,
qui in cælis est.

PROPHEZIA.

1. **Q**uis sicut Dominus Deus noster, qui *Psal. 113.*
in altis habitat, & humilia respicit
in cælo & in terra?
2. Deus ponit humiles in sublime.
3. *Iob 5.*
Dan. 7.
Aspiciebam donec throni positi sunt, &
antiquus dierum sedit, vestimentum eius
candidum quasi vix, & capilli capitis eius
quasi lana munda, millia millium ministra-
bant ei, & decies millies centena millia assi-
stebant ei.
4. Angelus suis mandauit de te, ut custodiāt *Psa. 90.*
te in omnibus vijs tuis.

Psal. 33. 5. Immittet Angelus Domini in circuitu timentium eum, & eripiet eos.

Eccl. 5. 6. Ne dicas coram Angelo, non est prudentia: ne forte iratus Deus contra sermones tuos dissipet cuncta opera manuum tuarum.

DOCUMENTA.

1. **D**ominus dicit, nisi efficiamur sicut paruuli non ingressuros nos in cœlū: nam ut ipse alibi dicit. *Talium enim est regnum cœlorum.* Quare si saluari volumus, conuenit nos paruulorum habere proprietates, talibusque uti moribus, qualibus illi in illa ætatula utuntur. Paruuli simplices sunt, malitiæ expertes & fraudis, puri sunt mente, & corpore, honorem vel dedecus non æstimant, iniuria neminem afficiunt, illatam non vindicant, non contendunt cum quoquam, omnibus cedunt, denique timent suos maiores, facileq; illis se submitunt. Atque hæc sunt virtutes Christianæ, quas ipse Christus professus est, & imitandas docuit, cum dixit, *Matt. II. Discite à me, quia mitis sū, & humilis corde,* in quibus duabus virtutibus omnes dictæ proprietates continentur.
2. Dixit quoq; Dominus: Qui humiliauerit se sicut paruulus iste, erit maior in regno cœlorum. Quam benè ergo dixit Apostolus sapientiam carnis inimicam & contrariam esse sapientiæ Dei: in mundo enim illi putantur maiores, qui honoris, & existimationis suæ statum & gradum diligenter tuentur, quos Deus nihil facit. Contra verò, qui rationem honoris sui nō habent, & conantur se demittere, omniumque pedibus subijcere, verè sunt in-
- con-

conspēctū Dei magni, & in cœlo etiam alijs erunt maiores, secundum dictum sapientis.

Quanto maior es, humilia te in omnibus: & Eccl. 3.
coram Deo inuenies gratiam.

3. Quanto minorem homo se fecerit alijs, tanto reddetur maior: quia quò quis humilior est, hoc similior & vicinior est Christo, qui est supra omnes. Quod si ita sit, non debeant Christiani, & homines spirituales inter se contendere de primo loco, & honoris prærogatiua, sed potius de loco vltimo. Qui enim optat primum locum obtinere in terra, inueniet se pudefactum in cœlo. Ne ergo studeamus videri maiores alijs, sed potius faciamus nos inferiores omnibus, non enim iustior aut melior est, qui honoratior; sed potius quo quis iustior hoc maior est, & maiore honore dignior.

4. Si tanta reuerentiā deferenda est sanctis Angelis custodibus, vt sicut Dominus cōmendat, propter illos neminem pusillorum contemnere debeamus; & similiter Apostolus consulebat mulieribus, vt capita sua tegerent, ne forte vanitate sua vel indecentia offenderent Angelos salutis hominum promouendæ cupidos: quanto potius cauere debemus, ne iniuria, vel alia noxa grauiori offendamus proximos nostros, siquidem offendendo illos, offendimus quoque ipsorum Angelos, qui velut amici & intimi Deo, domestici, exigent contra nos vindictam, vel proculdubio obtinebunt.

5. Et si Angeli tantam curam & studium adhibeant in hominum custodia, nunquam tamen mente cessant cōtemplari Patris cœlestis faciem, nec à diuino amore diuelluntur: nam cura & sollicitudo, qua tanguntur pro-

pter nos, subordinata est ipsi amori, & propter amorem Dei ab ipsis suscepta est: Sic homines pii & spirituales, dum curis & occupationibus externis detinentur, procurare debent, ut illæ non solum non impediant interna exercitia, sed etiam promoueant ad fructum spiritalem & rerum diuinarum cõtemplationem. Quod eueniet; quando sanctorum Angelorum exemplo, efficiant ut actiones externæ procedant, & efficaciam suam fortiantur ab internis, ab his ordinentur, & dirigantur, id est, ut non alio fine, quam ex puro Dei amore suscipiantur.

6. Qui curam habent homines adducendi ad pœnitentiam, non debent vnquam a coepto desistere, ob fastidium laboris, aut quia vereantur rē non habituram optatum exitum in illis, quos spiritualiter iuuare volunt: sicut iuo exemplo nos docuerunt custodes Angeli, qui nunquam curam & custodiam peccatorum deserunt, etiamsi eorum peccatis grauius offendantur, imo non deserunt, etiamsi diuinitus cognouissent eos, quorum curam habent, nunquam conuertendos: quare nec vnquam cessant eos quamdiu in hac vita sunt, & in statu, quo per pœnitentiam ad Deum redire possint ad emendationem exstimulare.

7. Seneca Philosophus gentilis, scribens ad amicum quendam suum, monet eum, ut si in actionibus sermonibusque suis à recto discedere nolit, cogitet sibi semper Catonem tantquam seuerum Censorem assistere. Quo documento multo magis nos Christiani uti deberemus, cogitareque in omnibus actionibus nostris semper præsto adesse Angelos custodes, uti seueros censes nostros, idque eo fine, ut ista cogitatio reddat nos memores nostri, ac
sedulo

sedulo expendamus quicquid agere vel dicere volumus: si enim aliter fecerimus, verendum erit, ne qui sunt iam aduocati nostri apud Deum, postea in die iudicij fiant nostri accusatores.



MEDITATIO X.

DE MULIERE

ADULTERA.

PUNCTA MEDITATIONIS.

- I. *Christo in templo docenti Pharisei offerunt mulierem adulteram; exquirentes quid sentiat, ut accessent.*
- II. *IESVS primò inclinans se scribit in terra; sed illis vrgentibus ait: qui sine peccato est, primo lapidem mittat.*
- III. *Hoc audito, exierunt omnes incipientes à senioribus IESVS mulieri dicenti neminem condemnasse; ait: Neque ego te condemno; vade; noli amplius peccare.*

FIGV.

FIGURÆ.

Gen. 38. 1. **T**HAMAR accusata de fornicatione à Iuda socero suo condemnata est ad mortem: sed postquam patefactum est ipsum Iudam potius eius criminis reum, Thamar liberata est.

Dan. 13. 2. Iniqui illi Babilonij senes, populi Israelitici iudices accusarunt Susannam, testificantes se eam deprehēdisse in adulterio. Sed à Daniele conuicti de mendacio, patefactisque iniquis eorum conatibus à populo sunt condemnati, Susanna autem liberata.

PROPHETIÆ.

Psal. 9. 1. **I**N laqueo isto quem absconderunt, comprehensus est pes eorum. Cognoscetur Dominus iudicia faciens: in operibus manuum suarum comprehensus est peccator.

Iob. 5. 2. Qui apprehendit sapientes in astutia eorum, & consilia prauorum dissipat.

DOCUMENTA.

1. **A**Dultera à multis accusabatur, & ab omnibus condemnabatur, quamdiu erat in manibus Iudæorum: sed vt primum coepit versari in conspectu Christi, omnes Pharisei se subduxere, & nullus eam condemnauit. Quare à Christo absoluta est. Sic nos, quando permanemus in peccatis, longè remoti à Christo, non solam dæmonem & propriam

con-

conscientiam; sed tot accusatores, quot peccata habemus: verum quando per confessionem humilitati adimus Christum per remissionem peccatorum consecutam, non est amplius, qui accuset vel condemnet, & ita à Deo absolvimur & liberamur.

2. Christus primò Iudæis adulteræ nomen deferentibus, sententiamque ab ipso sciscitantibus, non respondit, deinde in terra scribere cœpit cumque denuo responsionem vngerent, ambiguo responso dato, rursus scribere cœpit, & ita digressis accusatoribus, mulierem liberavit. Quo facto voluit nos docere, si quando lapsus aliquis proximi nostri ad nos deferatur, etiamsi reprehensione dignus sit, non debere nos ad iudicandum esse faciles & præcipites apud nos ipsos, multo autem minus ad condemnandum eum apud alios: sed rationem omnem & viam inire excusandi illum & imminuendi, cogitantes nos omnes è terra fictos & posse similiter peccare & labi.

3. Christus audita accusatione mulieris adulteræ, digito scripsit in terra. Terra significat cor humanum, ex quo omnes fructus boni & mali actionum nostrarum procedunt. Digitus designat discretionem. Quando ergo aliquid mali de proximo audimus, non debemus statim temerè eum iudicare, sed prius discretionis digito humiliter cor nostrum discutere, inquirendo si musne immunes à peccato, vel non: & si deprehendamus nos esse peccatores, condoleamus aliorum lapsibus.

4. Distulit quoque Dominus responsum suum ad informandos Principes & iudices, ut dum audiunt aliquas accusationes, non confestim sententiam proferant, sed prius causam eiusque circumstantias examinent ne
ini-

iniquitate accusatorum, vel specie aliqua iustitiae defraudati, iniustam sententiam pronuntient.

5. Christus, ut accusatores suo responso pudefecit, eorumque iniquitatem de monstravit, denuo se in terram ad scribendum inclinavit, ne magis, si in eos diutius respexisset, pudefierent, & liberius deinde subducerent. Nimirum nos quoque instituens, si quando videamus aliquem nostra commonitione, vel reprehensione pudefactum, non illi instare diutius, vel oculis in eius vultum coniectis maiorem illi ruborem procreare, sed potius fragilitati humanae miserendo, dissimulare.

6. Qui in Dei conspectum prodeunt corde duplici, non merentur exaudiri in suis precibus, sed potius cum pudore repudiari, ut hic accidit Phariseis, quorum conatus in irritum reciderunt. Nam exitum foelicem habere non possunt negotia, quae, etsi speciem boni praeseferunt, tamen non ad honorem & gloriam Dei, sed proprii commodi causa suscipiuntur. Contra vero, qui in conspectum Dei prodeunt cum humilitate & verecundia, agnoscentes se peccatores, merentur obtinere veniam, sicut obtinuit humilis ille publicanus, & haec quoque adultera.

Luc. 18.

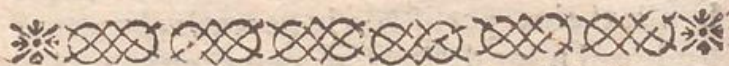
7. Qui sine peccato est vestrum, inquit Christus, primus in eam lapidem mittat. Quae sententia discimus non murmurare, aut male loqui de proximis nostris considerando multas nostras imperfectiones & peccata: quia quantumcunque sanctus & iustus homo sit, semper si bene conscientiam suam excutiat, inueniet quod in se reprehendat, atque ita non facile lapides ob murmurationem in alios emittet.

8. Di-

8. Dixit Christus mulieri, neque se condemnare illam, iret modo, & non peccaret amplius. Vide eundem Dominum, qui in hac vita tam misericordem se declarat erga peccatores, quos peccati poenitet, quique peccare desistunt, seuerissimum in eos futurum, qui benivolenti eius, persistendo in peccatis abutuntur. Unde qui nunc dicit. Neq; ego te condemno, postea duram & terribilem proferet sententiam, qua condemnabit peccatores ad supplicia inferni.

9. Christus non condemnauit eam, quum à nullo erat condemnata: vt tu intelligas si tua te vita non condemnet, nec condemnandum esse a Deo: & licet multa peccata admitteris, si tamen per poenitentiam illa expiaris; & solus cum Christo, vti hac mulier, permanseris, eum proposito voluntati eius obsequendi, & sanctam eius legem praestandi, non dubium, quin iusto Dei iudicio sis absoluendus. Idem Dominus, qui dixit mulieri: Non te condemnabo, dixit quoque. Vade & noli amplius peccare: vbi iustissimus hic iudex non promittit aut misericordiam solam, aut minatur solum iudicium, sed vtrumque facit, vt omnes intelligant, si causam habeant fidendi in ipso, quoniam suavis est & misericors, similiter causam habere timendi, quoniam iustus est. Vnde quod nunc cū misericordia tolerat, vt inducat eos ad poenitentiam, postea seuerissimè castigabit, si poenitentiam agere nolint. Vult ergo Dominus, vt inter spem & metum semper viuamus, speque erecti post lapsum in peccatum nō desperemus, & timore perterrefacti, promissione misericordiae abutentes in iudiciū non incurramus. Quare benignus Iesus, qui vult omnes saluos fieri, ijs
qui

qui sunt in periculo desperationis proponit portum remissionis & venia: qui verò sub umbra misericordiae suae veniunt in periculum nimiae fiduciae differentes de die in diem emendationem, minatur seueritatem suae iustitiae.



MEDITATIO XI.
DE ILLUMINATIONE
COECCI.

PUNCTA MEDITATIONIS.

- Ioan. 9.* I. Viso caeco rogarunt discipuli: an ille ipse; an parentes peccassent? Resp. Christus, id factum ut manifestentur opera Dei.
- II. Facto luto, liniuit oculos eius mandans, ut iret ad natatoriam Siloe; statimque vidit, & ubique factum vulgabat.
- III. Iudaeis eum in concilio suo examinantibus dedit Christum testimoniũ; quod Propheta esset. Cumq; à Iudaeis ideo erectus esset, occurrens IESU, cum fide adorauit eum.

FIGURÆ.

- Tob. II.* I. **T**OBIAS iuuenis posito felle piscis supra caeci Patris oculos visum ei restituit. ELI-

2. ELIZEVS misit Naaman Syrum ad 4. Reg. 5
a quas fluuij Iordanis, vt in illis se laua-
ret, & sanitatem recuperaret.

PROPHETIÆ.

1. **D**EVS ipse veniet & saluabit nos, tunc Esa. 35.
aperientur oculi cæcorum.
2. In die illa de tenebris & caligine oculi Esa. 29.
cæcorum videbunt.

DOCUMENTA.

1. **E**vangeliū refert Christum vidisse cæ-
cum, non otiosè & frustra, quia videndo
eius necessitatem, restituit ei sanitatem:
vt doceret, non debere nos tantum cognoscere
proximi arumnas, cum in eas inciderit, sed
etiam porrigere ei manus vt ab illis libere-
tur.
2. Discipuli à Christo rogarunt, ob quod pec-
catum homo ille natus fuerit cæcus: solet e-
nim Deus sæpè ob peccata hominibus flagella
immittere: vt intelligamus non debere nos
conqueri vel admirari, si quando Deus nobis
aliquam afflictionem immittat: agnoscimus
enim nos esse peccatores, & peccatis nostris
pœnam promeruisse, sed debemus eam ferre
patiēter, & procurare, vt si velimus à Deo tol-
li pœnam, nos quoque, illius causam, nempe
peccatum tollamus, & ex anima nostra exter-
minemus: sicut dixit Christus ad paralyticum.
Vade, & noli amplius peccare, ne tibi deterius Ioan. 5.
aliquid contingat.
3. Modus quo Christus curauit cæcum na-
tum, significat modum quo curatur peccator
à cœcitate peccati. Tria enim Christus fecit
huic

huic cæco. Primo eum respexit. Secundo lutum posuit super eius oculos. Tertio mandavit ei ut se lauaret aqua fontis. Sic ad curationem peccatoris tria ferè sunt necessaria. Primo ut à Deo per diuinam gratiam respiciatur, nam homo quidem potest per se labi, sed non potest per se auxilio diuino destitutus resurgere. Secundo ut habeat compunctionem cordis, ex cognitione scditatis peccatorum profectam, quod designatur luto oculis cæci imposto. Tertio, ut adiugat puram confessionem peccati, quia peccator apud Sacerdotem lauat animam suam, sicut cæcus se lauat aqua fontis.

4. Cæcus natus illuminatus à Christo, licet de hoc facto magna esset inter Iudaos opinionum dissensio, partes Christi constanter contra principes Synagoga defendit, docens & instituens, nos ut lingua & opere gratos nos suæ diuinæ Maiestati declaremus, si quando ab eo beneficijs tam corporalibus, quam spiritalibus afficiamur.

5. Cæcus persistens in veritatis confessione defensioneque Christi, eiectus est e Synagoga ad confusionem nostram, nam ille ut Dei gloriam tueretur, flocci pendit contemni ab hominibus, nos verò, qui fideles nos profitemur, sapè, ne ab hominibus contemnamur, audeamus contemnere Deum.

6. Cæcus crebrius à Pharisæis iniurijs & maledictis laceffit; ac deinde Synagoga exturbatus, nunquam in tota hac contentione verbum vllum purgandi vel defendendi sui causa effutiuit, sed mox atque audiit eos Christo insultare, magno zelo, & dicendi libertate eius defensionem suscepit, licet probè sciret, se id cum magno periculo facere: ut doce-

ret

ret nos, qui profitemur nos Christianos, non vlcisci, vel etiam magni facere iniurias illatas nobis, illatas vero Deo, nullo modo tolerare aut dissimulare, sed verbis & rebus etiam cum discrimine, si opus sit, vitæ, diuino honore patrocinari.

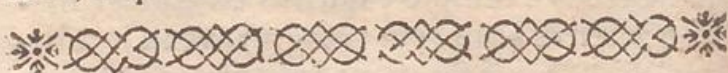
7. Cæcus e templo expulsus est, quod Christi nomen & honorem tueretur, vt tu intelligas; tibi, à puncto temporis quo decreueris seruire Deo, mundum fore contrarium, & homines te persecutores, & a se exterminaturos. Verum sicut hic homo e templo à Pharisæis eiectus, fuit à Christo receptus, & factus templum eius, per gratiam illi communicatâ, sic etiam suscipiet te, quandoquidem Deus non deserit suos in persecutione, sed per persecutionem reddit magis gloriosos.

8. Bis tantum legimus Christum se suo ore manifestasse, hoc est, factum esse, se esse Messiam tantopere expectatum & verum filium Dei, semel Samaritanæ cum diceret. *Ego sum qui loquor tecum.* Rursum, huic cæco, cum ei diceret, se esse filium Dei, in quem credere deberet, atque id fecit Dominus, vt in bonæ huius peccatricis persona animaret omnes peccatores, se, si conuertantur & à peccatis desistant, maiore beneficio eos affecturos, quam vnquam affecerit seruos suos etiam carissimos. Deinde fecit ad consolandos in huius miseri cæci persona omnes, qui ob aliquam tribulationem in hoc mundo afflicti sunt, dum vident quanti eos Deus faciat, maiora illis amoris signa quam alijs multis, qui in hac vita honoratiores videntur & læliciores demonstrans.

9. Christus spuit in terram, fecitque lutum ex sputo, ac posuit super oculos, cæci, vt

Ioan. 4.

intelligeremus, sicut quando immemores vilis & miseræ conditionis nostræ, cæci effici-mur, pluris nos ipsos facientes, quam conue-niat : sic nostræ superbiæ & cæcitatæ reme-dium in eo consistere, vt nunquam abstinea-mus à consideratione, nos esse terram & lutum, & quod in terram resoluendi simus.



MEDITATIO XII.
SUSCIPITUR CHRIS-
TUS A MARTHA.

PUNCTA MEDITATIONIS.

- Luc. 10.* I. Christo suscepto Maria audiebat
verbum; Martha autem sollicita pe-
tit opem sororis, vt iuuet.
- II. Cui Dominus ait: Martha, Martha,
sollicita es, & turbaris circa pluri-
ma. Porro vnum est necessarium.
- III. Maria optimam partem elegit, qua
non auferetur ab ea.

FIGURA.

4. Reg. 4. ELIZEVS hospitio exceptis est in ciui-
tate Suna à nobili muliere, quæ vt
animaduertit Prophetam frequenter ista
hac transire, fecit ei in domo sua cœnacu-
lum paruum, cique ministravit diligen-
ter.

PRO.

PROPHETIÆ.

1. **Q**uare colonus futurus es in terra, & Hier. 14
quasi viator declinans ad manen-
dum?
2. Sub umbra illius, quem desideraueram Cant. 5.
sedi, & fructus eius dulcis gutture meo.
3. Audiam, quid loquatur in me Domi- Psal. 84.
nus Deus, quoniam loquetur pacem in ple-
bem suam, & super sanctos suos, & in eos qui
conuertuntur ad cor.

DOCUMENTA.

1. **C**hristus in domum Martha receptus,
non fuit otiosus, sed locutus est ver-
ba vitæ aternæ, dans exemplum suis
discipulis, eorumque successoribus, & reli-
giosis, vt, quando à pijs hominibus in domum
recipiuntur, illos vicissim pascant cœlesti do-
ctrina, & sanctis instructionibus.
2. Magdalena sedebat ad pedes Domini, au-
diens verba illius. Quò anima humiliter sedet,
per humilem sui ipsius existimationem, hoc
diuinarum visitationum & instructionum
capacior est: nam aquæ non subsistunt in altis Psal. 102
montibus, hoc est, in superbiorum cordibus,
sed dilabuntur in valles profundas, hoc est,
corda humilium.
3. Martha occupata in cibo pro Christo pa-
rando, accusat Magdalenam tanquam otio-
sam, cum ab ore Christi penderet. Sic solent
facere quidam pij homines in mundo, qui
vacantes exercitijs vitæ actiue, vt iuuandis per
H opera

opera caritatis proximis ; quia nunquam contemplationis dulcedinem degustarunt , reprehendunt eos , qui seruiūt Deo in religione , existimantque eos , qui externos labores non habent , degere in otio : atque ideo omnes debere facere , quod ipsi faciunt , vtpote magis necessarium mundo & gratius Deo.

Luc. 7. 4. Maria tribus modis fuit accusata. Primò à Pharifæo temeritatis , quod existens peccatrix auderet Christum attingere. Secundò à Iuda prodigalitatis , quod pretiosum illud vnguentum in caput Christi & pedes effuderit. Tertiò à sorore , de otio , nempe in hoc

Ioan. 12. Euangelio. Sed semper Maria patienter tacuit , Christus autem eam purgavit & defendit. Sic hoc tempore in sæculo ij , qui agnoscentes se peccatores , & diuina gratia egere , recurrunt ad Christum , ac Sacramenta frequentant , ab hominibus mundanis ridentur , & pro temerarijs habentur : qui que conantur peccata sua eleemosynis redimere , & liberales sunt in pauperes , mundo existimantur prodigi , & dilapidatores suæ hereditatis. Similiter , qui abdicato mundo , mundanisque negotijs ad saluandum animas suas amplectuntur quietem religionis , à mundo arguuntur tanquam otiosi & inutiles. Verum omnes hi nihili facere debent dicta & iudicia huius mundi , quia Christum habent aduocatum & defensorem.

Dan. 4. 5. In domo , qua exceptus est Christus non legimus quenquam fuisse præter Martham & Mariam , ad significandum , neminem in hoc mundo dignum esse recipere Christum per gratiam , & similiter in altero posse domum Dei ingredi , hoc est , patriam caelestem , per gloriam , nisi qui alterutrius harum foeminarum

tum
cuer
anim
stiana
serui
& ora
6. C
Mart
sto &
sed re
quid
dican
cend
tentio
rius q
gis se
propt
7. I
quod
Magd
habue
sti per
asper
siones
dinib
platio
puncti
quam
runt P
qui re
hase

tum vitam imitatus fuerit, hoc est, vel exercuerit se in vita actiua, iuuando proximos in anima vel corpore caritatis & pietatis Christianæ operibus, vel certè in contemplatiua, seruiendo Deo in sanctis contemplationibus & orationibus.

6. Christus non reprehendit ministerium Marthæ, vtpote bonum & pium, quia pro Christo & amore Christi laborabat, & turbabatur, sed reprehensione digni sunt, qui profitentur quidem se in suis ministerijs, docendo, prædicando aliaque officia erga proximos exercendo, imitari Martham, sed id faciunt intentione peruersa, dum in suis laboribus potius quærunt seipfos, quam Christum, & magis se fatigant ob temporalia commoda, quam propter remunerationem cœlestem.

7. De Martha tantum dicit Euangelium; quod Christum exceperit in domum suam; De Magdalena autem non dicitur, quod domum habuerit. Quo indicatur, eos qui seruitio Christi per vitam contemplatiuam se dedicant, aspernari debere omnes huius mundi possessiones, & depositis omnibus curis & sollicitudinibus terrenis dedere se lectioni & contemplationi rerum diuinarum, ac frequēti compunctioni; tam pro peccatorum remissione, quam pro aternæ vitæ desiderio. Tales fuerunt Prophetæ, tales Apostoli, tales alij multi, qui relictis omnibus, & mundo deserto, adhererunt Christo, quos Scriptura appellat,

nihil habentes & omnia possidentes.

2. Cor. 2

* * *

H 2

MEDI-



MEDITATIO XIII.
DE ADOLESCENTE

[PETENTE, QUOMODO SALVVS FIERET?

PVNCTA MEDITATIONIS.

*Mat. 19. I. Christo quidam Princeps occurrens,
Marc. genu flexo rogabat: quomodo posset
10. saluus fieri? Resp. serua mandata.*

*Luc. 18. II. Illo affirmante se hac ipsa seruasse ab
à iuuentute sua ait: vnum adhuc de-
est. si vis perfectus esse, vende omnia,
& sequere me.*

*III. Illo tristi abeunte dixit Christus:
quam difficile, qui pecunias habent
intrabunt in regnum Dei. &c. Petro
dicenti se cum suis omnia reliquisse;
spondet mercedem.*

PROPHETIÆ.

*Psa. 118. 1. IN quo corrigit adolescentior viam suam
in custodiendo sermones tuos.*

*Dent. 33 2. Qui dixit patri suo & matri suæ, nescio
vos, & fratribus suis, ignoro illos, & nescie-
runt filios suos, hi custodierunt eloquium tuum,
& pactum tuum seruauerunt.*

3. Si di

MEDITATIONVM. 173

3. Si diues fueris, non eris immunis à de- Eccl. II.
licto.

4. Dispersit, dedit pauperibus, iustitia eius Psal. III.
manet in saculum saculi, cornu eius exalta-
bitur in gloria.

5. Mitte panem tuum super transeuntes a- Eccl. II.
quas, quia post tempora multa inuenies illū.

DOCUMENTA.

1. **D**ominus, interrogatus ab adolescente, quid facere deberet ad obtinendam vitam aternam, primum ei proposuit præcepta ad caritatem proximi spectantia, deinde vero consilia pertinentia ad amorem Dei perfectum: vt doceret nos, contendenti ad diuini amoris perfectionem, & vitæ contemplatiuæ exercitia, primò necessarium esse, vt se exercent in operibus, ad caritatem proximi spectantibus, quæ sunt propria vitæ actiuæ.

2. Christus appellatus ab hoc adolescente Magister bonus, videtur agrè tulisse, eumque correxit. Quod non fecit Dominus propter se, nec enim in eum cadere poterat vana de seipso existimatio: sed propter nos, vt disceremus; cum aliqui nimium nobis adulantur, non dissimulare, nec arridere, sed potius declarare nobis illas laudes displicere, eosque verbis asperis corrigere, vt hac ratione conseruemus in nobis humilitatem, & adulatoris temeritatem coerceamus; offendiculum quoque aliorum remoueamus, qui ex nostro silentio suspicari possent, huiusmodi titulos & epitheta honorata nobis placere.

3. Cum affirmaret idem iuuenis se obseruasse

uasse omnia mandata, Christus sciens illum non ideo esse de salute securum, enim hortatus est ad maiorem perfectionem: ut nempe moneret quoque nos, etiamsi videremur nobis multum præstitisse, diuinisque mandatis paruissse, non debere nos ideo esse metu vacuos, quasi nihil deesset: debere autem nos sancto quodam timore suspensos, ignari quousque Deo opera nostra placeant, semper aspirare ad maiorem perfectionem, & in dies longius in cursu virtutis progredi, more eorum qui arcum dirigentes ad scopum, aciem oculorum altius intendunt, quo à scopo non aberrerent: pari enim ratione & nos, si salutis nostræ scopum attingere velimus, altiora respicere debemus, quotidie in bonis operibus & virtutibus Christianis crescendo, secundum consilium scripturæ, *Qui iustus est, iustificetur adhuc.*

Apo. vi.

4. Hic iuuenis videbatur se velle adiungere Christo, magnoque salutis desiderio teneri; sed cum aduertit in periculum vocari suas facultates, tergiuersatus est, & consilium Christi repudiavit. O quot hodie sunt, qui videntur pijs & deuoti, dum prospere illis omnia succedunt, & commoditate sua in seruitio Christi fruuntur: verum, vbi irruerit ventus contrarius, qui illos vel in facultatibus, vel honore, vel filiis, vel propria persona non nihil tangat vel affligat, mox demonstrant se amore sui plenissimos, eoque victi turpiter retrocedunt. Quot item sunt, qui in verbis apparent perfecti Christiani, bonaque alijs consilia impartiuunt, at dum ipsi monentur sui officij, vt aliena restituant, vt remittant iniurias, vt noxiū contractum rescindant, vel occasionem peccati deserant, nihil agunt,

ne in

ne in opibus, carne, vel existimatione aliquid patiantur. Omnes hi, certum est, cœlum non ingredientur.

5. Qui dixerunt Christo, *Ecce nos reliquimus omnia*, constituti sunt ab eo iudices mundi, vt intelligeremus eos solos esse bonos iudices, & de alijs iuste iudicare posse: qui liberi sunt ab omni animi perturbatione & rerum temporalium cupiditate.

6. Dixit quoque Dominus discipulis suis, eos, quoniam ipsum in hac vita secuti essent, in altera secum confessuros supra duodecim sedes; vt intelligeremus eos, qui in sæculo labores defugiunt, nec volunt per bonorum operum exercitium sectari Christum, non posse vlla spe teneri, se vna cum Christo aliquando confessuros, id est, quiete æterna fruituros, sed potius cum omnibus ignavis detrudendos ad inferos.

7. Si sententia à CHRISTO data vera est, nempe, quotquot propter ipsum reliquerint patrem, matrem, agros, magnum thesaurum habituros in cœlo præter vitam æternam: quod præmium, quam sententiam expectabunt illi, qui scientes se à Christo vocari, tamen, ne facultates suas vel amicos deserant (excepto casu extremæ necessitatis) renuunt eum sequi? ac item illi qui iam diuino seruitio dedicati, amore parentum, vel opum deserunt Christum, & miserè redeunt ad seruitium præstandum mundo? certè non aliam habent expectare sententiam omnes illi, nisi quam ipse Christus protulit, dicens. *Qui amat* Matt. 10
patrem aut matrem plus quàm me, non est me dignus.

H 4

3. Sia

3. Si aliquando contingat, Dei seruos non sentire in se centuplum, hanc pacem animi, & quietem à Domino in hac vita promissam, non ideo debent iudicare diuinas promissiones non esse constantes & infallibiles, sed potius debent excutere conscientiam suam, & iudicare seipsos, si fortè inueniant aliquem nidum auium, vel cauernam vulpium, id est, aliquam superbiam occultam, vel amorem proprium, aut affectum inordinatum erga creaturam: & si conati fuerint nidum illum, vel malas bestias abijcere, mox se prodet illud centuplum, & diuina cordis consolatio.

9. Mundus arguit eos qui se relicto sequuntur Christum, dicens: relinquere parentes & cognatos esse crudelitatem, deserere opes aliaque huius vitæ bona esse stultitiam: omnibusque suis affectis nõ aliud promittit, quam breuem voluptatem cum magna amaritudine coniunctam in hac vita, & magno discrimine æternæ damnationis in altera. Ex alia parte Christus laudat eos, qui omnibus renunciant propter se, tanquam actum magnæ perfectionis, promittitque in hac, alteraque vita cœlestis præmium coniunctum cum securitate salutis æterni. Iam ergo tu, quisquis adhuc de vitæ tuæ statu deliberas, vide vter duorum veracior sit, mundusne an Christus, & cuiusmodi sint præmia ab hoc & illo proposita: illum verò sequere, quem iudicabis salubriorem animæ

tua.

MEDI-



MEDITATIO XIV.
DE LAZARI SVSCI-
TATIONE.

PVNCTA MEDITATIONIS.

- I. *Audito Christus nuntio, de Lazari e-* Ioan. II.
grotatione, per biduum subsistit, vt
euidentiùs foret miraculum.
- II. *Antequam suscitaret mortuum, vtrius-*
que sororis fidem extimulat: Ego
sum, &c.
- III. *Collachrymatus, & precatus impe-*
rando suscitauit.

FIGVRA.

ELIZÆVS resuscitauit filium mulieris 4. Reg. 4
Sunamitidis, à qua frequenter sole-
bat hospitio excipi.

PROPHETIA.

- I. **E**Go dormiui & soporatus sum, & ex- Psal. 30
surrexi, quoniam Dominus suscepit
me.

DOCUMENTA.

- I. **R**efert Euangelium hanc Mariam fuisse
illam, quæ vnguento vnxit pedes Do-
mini, suisq; capillis terfit: nullam au-

tem mentionem facit , aut pulchritudinis, aut nobilitatis eius secundum carnem, sed tantum eorum; quæ egit cum CHRISTO. Cognosce homo hic errorem tuum, quisquis addictus es honori & gloriæ huius mundi aucupanda, quæ instar floris deficit & marcescit, & non potius magni facis seruitium Dei, quo licet exiguo conciliare tibi poteras æternam gloriam.

Esa. 40.

2. *Ecce, quem amas, infirmatur.* Sæpe qui plus amati sunt à Christo, pluribus morbis, alijsque malis obnoxij sunt: nam uti medicus, aliquando agrum minore aliquo malo afficit, ut auertat maius; sic CHRISTVS interdum permittit infirmitates corporales, ne anima incurrat spirituales, quæ sunt multo periculosiores. Unde prouidens aliquos peccaturos, eos flagellat, ne peccent, & saluentur.

3. Martha & Maria occurrerunt Christo, non expectantes donec veniret ad ipsas: qua exre discimus, dum peccato obnoxij sumus, si Deo reconciliari velimus, ut ei per poenitentiam occurramus, antequam ille ad nos forte veniat per vindictam, nam, ut dicit S. Ambrosius ibi vindicta diuina cessat, ubi nostra poenitentia & confessio præcurrit.

4. *Lachrymatus est Iesus.* Fleuit Christus super Lazaro, qui erat typus peccatoris, ad docendum nos, quod primum debeamus flere pro nobis, quia omnes sumus peccatores, maxime quando amisimus vitam spiritualem: ut indicemus multis suspirijs & lachrymis opus esse ad recuperandam vitam spiritualem. Debemus quoque lachrymari pro necessitatibus nostrorum proximorum, in primis spiri-

tuali.

tualibus, cum videmus eos mortuos iacere in vitiorum sordibus, ut Dominus nostris lacrymis permotus dignetur nos & illos ad vitam reuocare.

5. De Christo innocentissimo scriptum est, *Luc. 6.*
 quod saepius fleuerit, totas noctes in oratione consumpserit, famem, sitim, & fatigationem in itineribus passus sit: verum nunquam legitur risisse, aut prosperitatem habuisse: Et nos peccatis pleni, vel raro, vel nunquam vnam lachrymam emittimus, corporis voluptates quarimus, fugimus labores, tempusq; cachinnis & vanis recreationibus consumimus. *Ioan. 4.*

6. Christus resuscitaturus Lazarum prius mandauit Iudæis, ut lapidem tollerent à monumento, ut omnes intelligerent hanc suam esse voluntatem, nos, quæ nostri officij sunt & muneris, debere per nosmetipsos omni studio perficere; quæ vero vires nostras & facultatem excedunt, debere suæ paternæ prouidentia committere: quia frustra à Deo gratiam & spiritalia dona expectatis, qui negligens est in exercendis iam receptis, quique minoribus beneficijs abutitur, indignum se facit maioribus. Etenim Deus suo auxilio præto est semper vigilantibus & laborantibus, non autem otium agentibus vel stertentibus.

7. Christus resuscitaturus Lazarum, primo eleuauit oculos, Patremque deprecatus est, ad informandum nos, ut in negotijs & necessitatibus nostris conuigiamus ad praesidium orationis, & dum orationi vacamus, oculos in altum tollamus, hoc est, ut mens nostra tota sit defixa in Deo, non dando in ea locum, nisi vni Deo, rebusque diuinis. Deinde debemus eleuare in oratione oculos ad Deum, ut

offendamus nos non meritis nostris confidere, sed in ipsius tantum misericordia spem omnem collocare.

3. De Lazaro primo in Euangelio dicitur, quod fuerit languens, secundo, quod dormierit, tertio, quod mortuus fuerit, quarto, quod quatruiduanus fuerit, & quinto, quod foetuerit. Hos omnes gradus transeunt, quotquot à gratia & iustitia labuntur in mortem peccati. Primo enim dicitur homo languere ob peccati fomitem, & prauas, quas sentit, inclinationes. Deinde dormit quando per oblectationem sensus prauæ suggestioni incipit præbere locum. Et his duobus gradibus adhuc conseruatur gratia, & homo amicus & dilectus Christi dicitur. Tertio dicitur simplici mortuus, quando voluntate interna consentit peccato. Quarto est quatruiduanus, quando opere explet peccatum. Postremo fatet, quando consuetudine peccandi se reddit infamem & alii ab eo, tanquam à putida carne abhorrent.

9. E contrario resurrectio Lazari à morte ad vitam, significat progressum peccatoris à statu peccati ad statum gratiæ. Primo Deus sua diuina notitia eum respicit; quam designabat cognitio, quam Christus habuit de Lazari aegritudine. Secundo Deus præbet auxilium animæ, ut à peccato resurgat & ad se conuertatur, quod significatum est professione Christi versus Bethaniam ad excitandum Lazarum. Tertio liberum arbitrium se conuertit ad Deum per cognitionem & displicentiam peccati, & desiderium consequendæ remissionis, quod significabatur itione Marthæ & Mariæ ad Christum. Quarto cognitionem peccati sequitur contritio, significata Christi lacrymis.

Quin-

Quintò est propositum firmum non offendendi Deum amplius, quod significabatur remotione lapidis à sepulchro. Sextò Deus infundit gratiam iustificantem, quæ significata est per magnam illam vocem, qua Christus suscitavit Lazarum; hoc enim opus requirebat divinam potentiam. Septimò est confessio peccati, designata per egressum Lazari ex tenebris sepulchri. Octavò est absolutio Sacerdotis, indicata per fasciarum solutionem ab Apostolis factam. Ultimo est bonorum operum exercitium, cui homo vacare debet post consecutam iustificationem, quod significavit Christus, quando dixit de Lazaro, *Sinite eum abire.* 10. Dominus suscitaturus Lazarum, voluit aperiri sepulchrum; vt doceret efficacissimum remedium ad cauenda peccata, vel ad resurgendum, quomodo homo in ea lapsus fuerit, esse meditationem mortis, & horrorem sepulturæ secundum dictum sapientis. *Fili memorare nouissima tua, & non peccabis in aeternum.* Eccl. 7.



MEDITATIO XV.
DE PETITIONE MATRIS FILIORVM
ZEBEDÆI.

PVNCTA MEDITATIONIS

- I. Christo predicente Passionem suam, Mat. 20
cum natura non intelligerent; Mater Marc. 10
petit filijs vt sedeant cum Christo. Luc. 18.

H 7

II. Chri-

- II. Christo querenti an possent bibere Calicem? dicentibus se posse ait: illos bibituros, sed patri committendum.
- III. Alys 10. indignantibus ostendit discrimen, scilicet quod velit humiles singulariter in Cælo exaltare.

 FIGURÆ.

3. Reg. 2. 1. **A** DONIAS ad obtinendam à Rege Salamone gratiam, usus est opera suæ noueræ, quæ ingressa ad Regem dixit, *Petitionem unam paruulam ego deprecor à te, ne confundas faciem meam.* Cui cum respondisset Rex, ut peteret: illa quæ desiderium Adoniæ exposuisset, Rex iratus, minatus est Adoniæ mortem, eò quod eius petitio vergeret in præiudicium sui regni.

Gen. 44. 2. **I** OSEPH Patriarcha quia vehementer amabat fratrem suum Benjamin & idco eum detinere apud se optabat, curauit in saccum eius reponi scyphum, ex quo ipse bibere consueuerat, ob quod iudicium multa perpeffus est.

 PROPHETIÆ.

Eccl. 3. **Q**UANTO magnus es, humilia te in omnibus, & coram Deo inuenies gratiam.

2. Qui

2. Qui humiliatus fuerit, erit in gloria. *Iob. 22.*

DOCUMENTA.

1. **C**Hristus Hierosolymam iter habens agit cum discipulis de sua passione. Vnde discimus, scalam qua ascenditur ad caelestem Hierosolymam, esse Passionem Christi Domini nostri, cuius gradus sunt, excellentes virtutes, quae in ea relucunt, ut humilitas, obedientia, patientia, caritas, honoris contemptus, paupertas cum reliquis virtutibus, quam scalam ut ascendamus, operam nauare debemus, nec in ea consistere, dum ad culmen peruenerimus, in quo expectat nos Dominus ad complectendum, coronandumque illos, qui usque ad finem perseuerarint.

Mat. 24

2. Si duo hi discipuli consilium iniissent cum Christo sicut inierunt cum matre, non tam ambitiosam petitionem proposuissent. Vnde docemur, quando de honoribus & dignitatibus suscipiendis agitur, non debere nos consilia inire cum parentibus & cognatis, qui potius cogent nos ad precipitium, sed cum hominibus pijs & religiosis, qui affectuum humanorum expertes, dicant veritatem, & securum consilium suggerant.

3. Dominus etsi ambitiosum discipulorum animum probe cognosceret, tamen reprehendere, vel asperioribus verbis excipere eos noluit, ne pudefierent: ut intelligerent omnes qui animarum curam gerunt, ut magna benignitate & prudentia agant cum subditis, eosque suauiter a peccatis absterreant, & ad Deum deducant: nam sapius tecta & occulta admonitio plus valet, maxime apud homines intelligentes & capaces, quam manifesta reprehensio, imò hac aliquando plus exasperat & abalienat?

4. His

4. His discipulis primum locum; apud Christum quarentibus, respondit Dominus, Nescitis quid petatis; Ac vere ita est, hominem ambitiosum, quando aspirat ad honorum gradus & dignitates, nescire quid agat. Illa enim magno labore & sudore acquiruntur, magna sollicitudine & timore possidentur, ac tandem maximo dolore relinquuntur.

5. Christus Dominus noster iisdem discipulis dicens, Possentne eundem bibere calicem, quem ipse bibiturus esset, magnam nobis pudefendi occasionem dedit, dum se offert ad bibendum amarissimum passionis calicem, quæ nos nostris peccatis promerueramus, nos autem, qui peccata ipsa commisimus ne gustare quidem, sed nec primoribus labris attingere hunc calicem volumus.

Ioan. 13.

6. Quando Petrus restitit Christo, noluitque sibi ab eo pedes lauari, non legimus ququam offensum vel scandalizatum fuisse. Sed nunc cum Iacobus & Ioannes petunt assidere Christo in suo regno, omnes discipuli indignantur & obmurmurant. Vnde discimus securius & quietius esse versari in statu humili & abiecto, in quo nullam inuidiæ, nullamque obmurmurationi vel querelæ aliorum occasionem damus, quam in sublimi & honorato, quo omnium inuidiam, odium & æmulationes in nos concitamus; sic ut nunquam in vera pace & tranquillitate, sed in magno metu & angore vivamus.

7. Verum quia necesse est in Ecclesia Dei esse Prælatos & Superiores qui alios gubernent Christus Dominus noster, præclare tum documento discipulis dato, tum exemplo suo informat nos, quales debeant esse Ecclesiæ Prælati, ut videlicet se existiment & gerant se

se tanquam ministros & seruos seruorum subditorum, ad instruendum eos, iuuandum & succurrendum omni officio caritatis.

8. Si Christus, Dominus orbis, in hunc mundum veniens, dicit se non venisse vt sibi ministraretur, vel honor deferatur, sed vt ipse ministraret alijs, sanguinemque & vitam exponit pro illis, quantam causam pudefieri debent Prælati & Pastores, qui officium quidem Christi sibi vsurpant, nō vt vacent procurandæ aliorum salutis, sed vt alijs dominantur imperent; non vt eis distribuant suos redditus multo minus autem vt vitam ponant, cū opus est pro ouibus suis, sed vt fruantur earum lana, laboribusque earum & sudoribus se suosque cognatos impingent.



MEDITATIO XVI.

DE COECO IERICHONTINO.

PVNCTA MEDITATIONIS.

- I. *Christo cum turba intrante Iericho* Mar. 10.
Bartimeus clamabat: IESU, fili Dauid, Luc. 18.
miserere mei, alijs increpantibus.
- II. *Christus ad se adducto ait: Quid tibi vis faciam? respondit: Domine, vt videam.*
- III. *Cui Christus: respice; fides saluum te fecit, & sequebatur magnificans DEVM.*

PRO-

PROPHETIÆ.

Pf. 140. 1. Dominus soluit compeditos, Dominus illuminat cæcos.

Eccl. 34. 2. Dominus illuminans oculos, dans sanitatem, & vitam, & benedictionem.

DOCUMENTA.

Eccl. 21. 1. Hic cæcus desiderio recuperandi visum ardens, sedebat secus viam, quam Dominus transibat, in eaque perseverans implorando misericordiam, à Christo exauditus est & illuminatus. Quamdiu peccator sedet secus viam mundi, nec peccatorum occasiones cauet, artibus fraudulentis utitur, sectatur honores, voluptates, & delicias huius sæculi & carnis, non cogitet se vnquam ad diuinam gratiæ lumen peruenturum. Nam per has vias non ambulavit Christus, sed diabolus, & finis eorum est mors & damnatio æterna. Ex alia parte, qui non ignari miseri & periculosi status sui, & salutis suæ cupidi, adiungunt se viæ Christi, occasionesque & pericula peccati fugiunt, cum hominibus piis Deumque timentibus conuersantur, verbum Dei libenter audiunt si in hoc statu persiste- rint nec cessent implorare Domini misericordiam, proculdubio exaudientur, & lucem suæ gratiæ cum æterna salute consequentur.

2. Cum cæcus inciperet acclamare, Christus in itinere progrediebatur, cum vero acclamavit fortius, Christus substitit. Sæpe contigit, dum vacamus precibus, aut gratiam à Domino postulamus, vt videatur Deus longius

ſius à nobis abeſſe, nec velit nos exaudire: ſed ſi eius bonitati ſiſi conſtanter perfeuerauerimus, experiemur eum nobis eſſe vicinum, & miſericordiæ ſinum aperire.

3. Turba quæ Ieſum præcedebat, & cœcum reprehendebat, quod miſericordiam poſceret, ſignificat turbam cupiditatum carnalium, & tumultum paſſionum inordinatarum, quæ diſtrahentes mentem, & cor peccatorum occupantes impediunt, quo minus veniat Ieſus ad nos illuminandos. Sed velut cœcus, quo plus reprehendebatur, hoc clamabat amplius: Sic nos quo plura impedimēta occurrūt ſalutis noſtræ, hoc ardētius orationi inſiſtere debemus, & ad Dominum clamare, vt noſtri miſereatur.

4. Turba arguebat & cōminabatur cœco vt taceret; ille verò vehementius clamabat. Sic multi hodie faciunt, qui, ſi quem videant deſiderio ſuæ ſalutis accenſum velle peruerſam vitam deſerere, & Chriſtum adire, aut relicto ſæculo amplecti vitā religioſam, eū grauibus verbis, & aliquando etiā interpoſitis minis, increpant, vt hono propoſito ſuo renunciet. At ſerui Dei, obturatis ad hominum obloquia auribus, poſthabito omni pudore & reſpectu humano, debent exemplo huius cœci non cōmoueri, ſed maiori potius ardore in via inchoata perſiſtere, ac tanto longius in virtutis & perfectionis ſtudio progredi, quanto ab hominibus mundanis magis deterrentur, & retrahuntur.

5. Chriſtus videns cœcum implorare ſuam miſericordiam, non eſt progreſſus longius, ſed expectauit, donec ille ad ſe veniret: docens hoc exemplo Præſides & Prælatos, dum animaduertunt pauperem aliquem poſtulare audientiam ad exponendum ſuam neceſſitatem, debe-

debere eos vocare ad se, benigneque audire, & quod iustum est respondere.

6. Cæcus, quamvis turbæ eum conarentur à clamore cohibere, nunquam à clamore cessavit, donec illi responderetur, ut æquo animo esset, vocari ipsum à Domino. Sæpe accidit in exercitio orationis, hominem varijs cogitationibus agitari, & à negotiorum secularium turbis in tam sancto opere impediri: sed servus Dei non debet idcirco vel turbari, vel abijcere orationem, sed contentiori studio potius in illa persistere: nam tandem superata omni difficultate, inueniet se magna consolatione & pace in conspectu Domini perfundi.

7. Cæcus à Christo vocatus, abiecit mox, ut habet Euangelium, vestem suam vel pallium & Christum adiit, & patefacta sua infirmitate, postulavit ab eo sanitatem: eaque recuperata, ad consuetum locum non rediit, sed gratias egit glorificando Deum, & Christum deinceps sequendo. Non aliter faciendum est peccatori, quando se bona aliqua inspiratione adue. tit à Domino vocari, vel quando per aliquam afflictionem ab eodem visitatur, nempe debet confestim deserere pallium prauæ consuetudinis peccandi, & cum firmo proposito de cætero non peccandi, ad Domini pedes sese abijcere, confitendo infirmitates suas spirituales, & misericordiam pro illis implorando. Quam vbi à Domino obtinuerit, non debet amplius post tergum respicere, redeundo ad veterem consuetudinem & occasiones peccandi, sed Deo gratias reddere, non ore modo, sed etiam operibus bonis: Nam aliud non est sequi Christum, ut fecit hic cæcus, quam insistere virtutum eius vestigijs & exemplis,

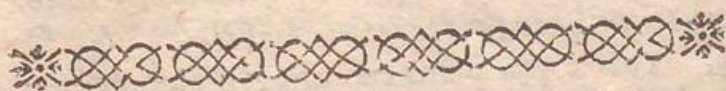
emplis, neque potest homo vlla re magis Deo beneficia ab eo accepta compensare: quam glorificando, & bonorum operum exercitatione illum sequendo.

8. Dominus interrogauit cœcum, quid vellet sibi fieri? Tam bonus est Dominus, vt beneficia omnia quæ constituit nobis impartiri, velit dare ad nostram petitionem, vt sua dona gratuita ita fiant quoque nostra merita: atque idcirco licet nostras necessitates cognoscat, antequam eum deprecemur, nihilominus inuitat nos ad petendum etiam importune, dicens: *Petite & accipietis, quarite & inuenietis, pulsate & aperietur vobis.* Mat. 6. 7

9. Turba quæ prius cœcum reprehenderant, post conspectum miraculum, cœperunt cum eo laudare Deum. Magna est virtutis potentia: licet enim habeat multos hostes & persecutores, ad extremum tamen semper victoriam obtinet. Sic crebrò videmus euenire, qui illudunt seruis Dei, & detestantur eos, qui amore salutis se abstrahunt à consuetudine huius mundi & adhærent Christo, demum à propria conscientia, & exemplo virtutum conuictos admirari, & reuereri eos, quos ante vituperarant, sæpe etiam emendatæ in melius viuendi ratione, eos imitari.

10. Per cœcum designatur peccator, qui dum est in peccato mortali, verè est cœcus mente. Hic ergo tunc sedet iuxta viam, quando incipiens cogitare de salute sua, appropinquat Christo, qui est vera via, deducens hominem ad vitam. Tunc quoque sublata voce implorat misericordiam, quando cum dolore & lachrymis deprecatur peccatorum suorum veniam. Turba, quæ illum reprehendit, sunt mundus, caro & dæmon, qui peccatorem à poenitentia
& con-

& confessione de peccatis facienda auocant, nam turba cupiditatum carnalium illi abblāditur, turba hominum mundanorum illum persequitur, turba vero demonum illum in fraudem inducit. Verum quo impugnatur vehementius, hoc exemplo huius cœci debet pugnare ardentius & alacrius, & cum desiderio & oratione ad Deum clamare, nec de diuina misericordia diffidere, quia citra dubitationem tandem exaudiet, & vocando illum ad se, lucem & tranquillitatem animi illi restituet.



MEDITATIO XVII.
SUSCIPITUR A ZACHÆO.

PUNCTA MEDITATIONIS.

- Mat. 19.* I. Zachæus, Princeps Publicanorum & diues, cum IESVM videre non posset, ascendit in Sycomorum.
- II. IESV eum vidente ac mandante vt descenderet, &c. descendens suscepit cum gaudio satisfactionem offerens.
- III. Tunc IESVS ait: hodie salus domui huic facta est, ed quod & ipse sit filius Abraha, &c.

PRO.

PROPHETIÆ.

1. **D**esiderium pauperum exaudiuit Dominus, preparationem cordis eorum audiuit auris tua. *Psal. 9.*
2. Sapientia facile videtur ab his, qui diligunt eam, & inuenitur ab his qui querunt illam: praoccupat qui se concupiscunt ut illis se prius ostendat. *Sap. 6.*
3. Si impius egerit poenitentiam à peccato suo, fecerit iudicium, & iustitiam, & pignus restituerit, rapinamq; reddiderit, in mandatis vitæ ambulauerit, vita uiuet, & non morietur, omnia peccata eius quæ peccauit non imputabuntur. *Ezec. 33*
4. Nolo mortem impij, sed ut conuertatur à via sua & uiuat. *Ibid.*

DOCUMENTA.

1. **Z**achæus dum versatur in hominum turba, non potuit videre Iesum: at tactus desiderio videndi, præcucurrit, & conscensa Sycomoro non solum eum vidit, sed etiam meruit eum in domum suam excipere. Sic homo peccator, quamdiu versatur in terra, addictus voluptatibus terrenis, & alijs peccandi occasionibus, lumen diuinæ gratiæ aspicere non potest; sed quando Deus sua gratia præueniente illi immittit salutis desiderium, ipseque incipit viam mandatorum percurrere, ac ascendens Sycomorum, id est, ficum fatuam pedibus conculcat omnes fatui-

fatuitates & vanitates huius mundi, tunc non solum incipit frui visione diuinarum consolationum, sed ipse Christus sua gratia ingreditur animam eius, vt in ea commoretur.

2. Zachæus post exceptum Christum in domum suam, non dixit, Ego dabo, ego restituum, vel in testamento relinquam, vt restituantur omnia iniquè accepta, & in pauperes erogentur. Sed dixit in presenti: Ecce dimidium bonorum meorum do pauperibus. Vnde & Christus mox illi respondit. Hodie domui huic salus facta est. Non satis est homini qui peccauit, aut alium defraudauit, ad consequendam perfectam salutem, vt peccare desistat, sed opus est quoque vt in presenti satisfaciat, vel pœnitentiam agendo, vel debita proximo mox restituendo, atque etiam procurando, vt quamdiu viuit, eleemosynas aliaque opera bona faciat, nec committat, vt tantum fiant ab alijs post suam mortem.

3. Zachæus etsi esset homo honoratus, & publicanorum princeps, tamen ad videndum Christum non veritus est ascendere in arborem Sycomorum. Sycomorus significat crucem Christi. Nemo ergo cogitet se posse videre Christum, nisi per imitationem humilitatis, patientiæ & mortificationis conscendat arborem crucis. Hanc ascenderunt Martyres, alijque omnes Sancti; hanc ascendunt omnes, qui ludibrium mundi facti amplectuntur consilia Christi.

4. De Zachæo refert Euangelium, eum Principem fuisse publicanorum, & statura pusillum, quia quia impediabatur, vt in media turba Christum videre non posset, ascendisse Sycomorum & vidisse. Sic omnes illi, qui malitia cæteros excedunt, dicuntur statura

pu

pus
in i
mi
quo
eum
diui
cuiu
pedi
di, &
conf
tionu
5.
ctus
ces:
rum
fior e
narur
id est,
videar
gustur
ces &
quia h
re se o
trio se
tuum,
rem at
qui sub
corde,
dendun
statum
religio
6. C
xit, se v
pro sua
sas & te
ctas. S
domicil

pusilli, ob exiguum pietatis spiritum, qui est in illis: & idcirco turba perturbationum animi negotiorumque saecularium impediuntur, quo minus Iesum videre possint. Hi igitur si eum videre velint, hoc est, in se operationem diuinæ gratiæ sentire, ascendant Sycomorum, cuius arboris fructus sunt valde dulces id est, pedibus obterant omnes delicias huius mundi, & sic sublati in culmen virtutum, poterunt conspectu Iesu, diuinorumque eius consolationum dulcedine gaudere.

5. Sycomorus arbor excelsa est, cuius fructus foris asperi & duri sunt, interius dulces: & dicitur ficus fatua. Per hanc sycomorum significatur status religiosus, qui excelsior est statu saeculari, consistit enim in diuinarum rerum contemplatione, cuius fructus, id est, exercitia religiosorum, etsi in speciem videantur asperi, tamen verè ob spiritalem gustum & sensum quem præbent, sunt dulces & suaues. Vocatur autem arbor fatua, quia hominibus loco stultitiæ habetur, priuare se omnibus bonis saeculi, & alieno arbitrio se subijcere, ac in religione velut mortuum, vitam degere: in hanc sublimem arborem ascendit pusillus Zachæus; id est omnes, qui submissè de se sentientes, sunt humiles corde, & ad saluandas animas suas, ac ad videndum Deum in patria cœlesti humilem statum mundi huius deserunt, & sublimem religionis amplectuntur.

6. Christus conspecto Zachæo in arbore dixit, se velle in domo eius hospitari: Dominus pro sua habitatione non elegit animas demissas & terrenas, sed mentes erectas & abstractas. Si ergo velimus excipere Christum in domicilium animæ nostræ, debet esse abstracta;

eta; primo à commoditatibus corporis & voluptatibus carnis, quæ abstractio significata est ascensione Zachæi in arborem. Secundo debet esse abstracta per propriæ voluntatis abnegationem, quod significauit Zachæus, quando ad solam Domini vocem descendit, & magno cum gaudio ad eum accurrit. Tertio debet esse abstracta à cupiditate rerum temporalium, quam abstractionem expressit Zachæus, cum dixit: Ecce dimidium bonorum meorum do pauperibus.

7. Zachæus, conspecto ex arbore Christo descendit, eumque comitatus in domum suam excepit, & facultates suas pauperibus distribuit. Vnde discimus, post institutam in sublimitate orationis de vita & doctrina Christi meditationem descendendum esse ad opera & officia pietatis erga proximum: nec enim sufficit contemplari Iesum, quando ille indiget hospitio, vel auxilio nostro. Tunc autem verè indiget, quando indiget re aliqua noster proximus, cum dixerit: *Quamdiu fecistis uni ex his fratribus meis minimis, mihi fecistis.*

8. Zachæus his suis sanctis actionibus perfectam quasi formam expressit eorum, quæ cuique Christiano ad salutem consequendam facienda sunt: sicut ille eam à Christo consecutus est. Nam sicut Zachæus ad videndum Christum, primò reliquit domum, negotia, & socios suarum iniquarum actionum, sic nos primò debemus relinquere peccandi consuetudinem, omnesque actiones, quæ solent nos ad peccandum inducere. Secundo Zachæus coepit currere, vt anteuertaret turbam, sic nos solliciti esse debemus in præstandis operibus bonis, gnauiter viam diuinorum mandato-

EUM

Tum percurrendo. Tertiò, Zachæus ascendit in
 arborem, sic nos cor nostrum & affectum auul-
 sum à rebus terrenis attollere debemus ad co-
 lestia. Et quia hæc arbor erat typus crucis
 Christi, nos conformare debemus cruci, patiē-
 ter tolerando omnem contemptum & affli-
 ctiones huius vitæ. Et sicut Zachæus ascendit
 in altum causa videndi Christi, sic nos sæpe
 per orationem ascendere debemus ad medi-
 tationem & contemplationem sanctissima e-
 ius vitæ. Quarto, Zachæus vocatus à Christo
 cum festinatione descendit, sic nos non debe-
 mus esse segnes & tardi in admittendis diui-
 nis inspirationibus, sed promptissimè exequi
 quicquid Dominus pro salute nostra nobis
 suggererit. Quintò, Zachæus excepit Dominum
 in ades suas magno cum gaudio: sic nos quo-
 que crebrius debemus Dominum sacramen-
 taliter in anime nostre domum cum omni hu-
 militate, deuotione & lætitia spiritali reci-
 pere. Sexto, Zachæus stabat erectus in præsen-
 tia Christi, dum turba murmurarent: sic nos
 cum diuina ope erecti fuerimus à peccato, stu-
 deamus non amplius labi in illud, sed potius
 rectitudinem iustitiæ conseruemus & in bona
 vita inchoata, neglectis obloquijs & calum-
 nijs huius mundi persistamus. Septimo, Za-
 chæus suas facultates distribuit, partim ad sa-
 tis faciendum illis quos defraudarat, partim
 ad iuuandos pauperes: sic nos primò pro pec-
 catis debemus operibus pœnitentiæ satisfacere
 Deo, deinde etiam proximis, si aliquid illis
 debeamus, vel restituendo aliena, vel iniurias
 condonando; deinde etiam ex facultatibus
 quas habemus aliquid in pauperes dispensando.
 Si multa bona a Deo acceperimus, multa etiã
 pauperibus cum Zachæo debemus: si parum,

parum; si nihil, minimum eis condoleamus, & bonam voluntatem illis declarem, atque etiam orationibus & bonis verbis consolemur eos, quos deprehendimus aliqua necessitate vel arumna affligi; & tunc de nobis dici poterit, quod Christus dixit de Zachaeo. *Hodie domui huic salus facta est.*



MEDITATIO XVIII. DE COENA BETHANIAE.

PUNCTA MEDITATIONIS.

- Mat. 26 I. Cœnabat Christus in domo Simonis
Mar. 14. leprosi, & pariter Lazarus.
Ioan. 12. II. Effudit Maria unguentum super caput eius.
III. Obmurmurat Iudas, Christus vero approbat.*

PROPHEZIA.

- Cant. I. DVM esset Rex in accubitu suo, nardus mea dedit odorem suavitatis.*

DOCUMENTA.

- I.** **S**imon in cuius domo Christus cœnavit, vocatus est leprosus, non quod tunc esset leprosus, sed quia prius fuerat, antequam à Christo sanaretur. Vnde discimus, etiamsi gratia Christi ab omnibus peccatis expurgati sumus, retinere tamen eorum memoriam, &

vocare nos semper peccatores, vt doleamus de illis non secus quam si actu adhuc illis obnoxii essemus.

2. Lazarus resuscitatus assidebat mensæ cum Christo: sic peccator, postquam per Christum fuerit à peccati morte reuocatus ad vitam iustitiæ, meretur in Angelorum suorum aliorumque iustorum societate eius mensæ assidere, donisque suæ cœlestis gratiæ refici & cibari.

3. Maria unxit caput & pedes Domini unguento pretioso. Quo indicatur Deo offerenda, quæ apud nos sunt pretiosissima, & similiter pauperibus, qui sunt pedes Christi, non esse dandas res deteriores & inutiles quæ nobis amplius non seruiunt, sed meliores, & quibus nos etiam vtimur.

4. Maria effuso unguento in Domini caput, fragrantia impleuit totam domum. Quemadmodum enim peccator factore prauis exempli iniuriam facit Christo, & inficit ac scandalizat reliquos fideles Ecclesiæ Dei, sic boni Christiani bonorum operum exemplo laudant Deum & edificant proximum, secundum illud Apostoli. *Christi bonus odor 2. Cor. 2. sumus in omni loco.*

5. Illi exemplo Magdalensæ unguento pretioso unguunt caput Christi, qui omnia opera sua faciunt & dirigunt pure ad honorem & gloriam Dei. Illi vero unguunt Christi pedes, qui insistentes eius vestigijs sanctam eius vitam imitantur. Illi quoque unguunt caput Christi, qui se in diuini seruitij operibus exercent; pedes verò, qui opera quædam faciunt in auxilium & vtilitatem proximi.

6. Quidam discipuli murmurarunt contra Magdalenam, quasi temerè profudisset unguen-

guentum tam nobile. Bona opera semper solent esse calumnijs & criminationibus obnoxia: atque etiam aliquando pretextu alicuius boni, vel quasi ex bono zelo, sed non secundum scientiam, arroduntur: verum non ideo debent aut timere, aut deterreri à cepto seruitij Dei, quin pergant facere, quod iudicant ad gloriam Dei, & animarum salutem debere fieri. Possuntque consolari se Domini sui exemplo qui similia crebrius passus est, atque etiam sententia Apostoli: non posse nos simul placere Deo, & hominibus: & certè si velimus niti sermonibus vel opinionibus hominum, serui Dei neutiquam effemus.

Gal. 1.

7. Discipuli, cum dicerent sua opinione videri sibi melius, si pretium unguenti, quo à Magdalena unctum est caput cum pedibus Christi, datum fuisset pauperibus, ab ipso Christo sunt reprehensi, & factum Magdalene commendatum: Quanquam alibi sapius laudat misericordiam in pauperes. Vnde docemur, sicut reprehensione digni non sunt, qui suas facultates expendunt in pauperes, ita neque ea dignos esse, sed laude potius, qui eas consumunt in fabricandis ornandisque Ecclesijs, fundandisque monasterijs ad ampliorem diuini nominis cultum & gloriam; vtrumque enim opus sanctum & Domino Deo nostro gratum est.

8. Verbis illis, *Pauperes semper habebitis vobiscum*, Christus indicare voluit hominibus diuitibus, quanta familiaritate vti debeant cum pauperibus; pauperes enim precipue propter diuites facti sunt, vt hi communicando illis ex superuacaneis opibus necessaria, salutem quoque æternam merito beneficentiæ consequantur.

MEDI-



MEDITATIO XIX.

DE INGRESSV IN HIERVSAL.

Omissa est quia eadē habetur. p. 2. Med. 1.



MEDITATIO XX.

DE FLETU CHRISTI SVPER

HIEROSOLYMÆ EVERSIONE.

PVNCTA MEDITATIONIS

I. *Christus appropinquans vrbi fleuit super eam.*

II. *Dicens: si cognouisses, quæ ad pacem tibi abscondita sunt ab oculis tuis.*

III. *Quia inimici circundabunt te, nec relinquent lapidem super lapidem quia nō cognouisti diem visitationis.*

FIGVRA.

Hierosolyma à Rege Nabuchodono- *Thren. 1.*
for capta, Ieremia Propheta multis gemitibus & suspirijs deplorauit eius visitationem, dicens: Quomodo sedet sola ciuitas plena populo, facta est quasi vidua Domina gentium, Princeps prouinciarum facta est sub tributo?

PROPHETIÆ.

I. **D**educant oculi mei lachrymam per noctem & diem, & non taceant, quoniam

- niam contritione magna contrita est virgo filia populi mei plaga pessima vehementer.*
- Esa. I.** 2. *Cognouit bos possessorem suum, & asinus praesepe Domini sui, Israel autem me non cognouit, & populus meus non intellexit. Et paulò post subiunxit pœnam illi ob hoc peccatum inflictam. Terra vestra deserta, ciuitates vestrae succensa igni, & regionem vestram coram vobis alieni deuorant, & desolabitur sicut in vastitate hostili. Et derelinquetur filia Sion, vt umbraculum in vinea, & sicut tugurium in cucumerario; & sicut ciuitas qua vastatur.*
- Hier. 8.** 3. *Miluus in caelo cognouit tempus suum, turtur & hirundo & ciconia custodierunt tempus aduentus sui populus autem meus nõ cognouit iudicium Domini.*
- Nu. 24.** 4. *Venient in triremibus de Italia, superabunt Assyrios, vastabunt Hebraeos, & ad extremum etiam ipsi peribunt.*
- Dan. 9.** 5. *Et ciuitatem sanctuarium dissipabit populus cum duce venturo, & finis eius vastitas & post finem belli statuta desolatio.*
6. *Venient super te omnes maledictiones istae, quia non audisti vocem Domini Dei tui, nec seruasti mādāta eius. Adducet Dominus super te gentem de longinquo, & de extremis terra finibus in similitudinem aquila volantis cum impetu, qua non deferat seni, nec miseretur paruuli: donec te disperdat & conterat in cunctis urbibus tuis, & destruantur muri*

muri tui firmi atque sublimes, in quibus habebas fiduciam obsideberis intra portas tuas, & comedes carnes filiorum tuorum, & filiarum tuarum in angustia & vastitate, quia opprimet te hostis tuus.

DOCUMENTA.

1. **D**ominus, cum tanto honore & applausu exciperetur à populo, nullam tamen visus est inde capere voluptatem; sed erat totus in meditatione defixus rerum ad nostram salutem spectantium; ut indicaret huius mundi delicias breues esse & vanas, & ideo rationem nullam earum habendam, ac potius respuestas. Deinde non esse fidendum hominum laudibus: nam qui hodie videntur nos honore afficere, cras vituperabunt & male loquentur de nobis; sicut accidit Christo, nam hic ipse populus, qui hoc die illum honorauit, paucis post diebus exclamauit, *Crucifige, crucifige eum.*

2. Christus fleuit supra Hierusalem; à qua sciebat se tanto odio haberi, & persecutiones pati. Quo exemplo docemur, non solum dolere & compati afflictionibus tam corporalibus, quam spiritualibus proximorum nostrorum figillatim peccatorum, (qui eo magis deplorandi sunt, quo minus seipfos deplorant) verumetiam inimicorum, si quando in arumnas aliquas incidant iuuando illos, quibuscunq; rebus possimus iuxta præceptum Domini, eo- Matt. 5. que amplius, quo longius per peccata sua à Deo recesserint orando pro illis, ut dominus eos conuerrere dignetur & ad salutem perducere.

3. Christus doluit & fleuit super Hieroso-

lymam; quando in summo erat gaudio, nullamque suæ salutis curam agebat; repræsentans ea in re personam boni Prælati, qui æquè de subditorum suorum incommodis atque de suis debet esse sollicitus. Vnde ad ipsum spectat lachrymari pro illis qui rident, & contristari pro illis qui inaniter latantur, & sollicitum esse pro ijs qui nullam sui curam gerunt, magno zelo, omnique studio eos iuuando non solùm correctionibus paternis, monitionibusque salutaribus, sed oratione quoque & lachrymis.

4. Dominus inter summos honores sibi à populo delatos lachrymatur de Hierosolymitano excidio; præbens nobis exemplum, ne rebus prosperè fluētibus, obliuiscamur afflictionum

Rom. 12 proximi secundum consilium Apostoli; *gaudete cum gaudentibus, flete cum flentibus.*

1. Cor. 12 Nam ut ille idem scribit; hæc est membrorum in vno corpore societas & vinculum, ut si vnū membrum patiatur, compatiantur cætera membra; & si vnum gaudeat reliqua congaudeant; quare hominis Christiani actio non est, gaudere & exultare in sua prosperitate, & nulla cura tangi proximi, num bene vel male habeat.

5. Fleuit quoque Christus inter honores à turba sibi delatos, ut significaret, gaudia huius mundi omnia mixta esse multis doloribus & innumeris amaritudinibus, eaque breui in luctum commutanda, secundum illud sapientis, *Risus dolore miscebitur, & extrema gaudij luctus occupat.*

Pron.

6. Fleuit deinde Christus sub hoc tempore ad docendum homines, quando flendum sit nempe inter honores & applausus huius sæculi, qui potius flendi quam gaudendi materiam subministrant. Nam ut experientia quotidiana

MEDITATIONVM. 203

na docet, quid aliud est honor mundanus, nisi spuma, fumus, & somnium? Spuma est, quia inflat, fumus, quia excæcat; somnium, quia subito euanescit. Quare optimum consilium est gaudia mundana aliqua graui cogitatione, vt mortis, vel iudicij, vel aduersitatum, quæ vel acciderunt vel accidere possunt temperare, congruenter consilio Sapientis. *In die Eccl. II. bonorum non immemor sis malorum.*

7. Defleuit Dominus, non tam ruinam materiale Hierosolymorum quàm peccata eorum, quæ causam ruinæ dederant; vt nos quoque discamus deflere non temporalia damna, sed peccata nostra: ad aliud enim non seruiunt lacrymæ, quàm ad eluendas animi maculas, & peccata expianda. Nam etsi defleamus mortem parentum, vel amicorum, aut iacturam fortunarum, nunquam tamen poterimus aliquid illorum recuperare, si autem Deum offenderimus, poterimus illum recõciliare lachrymis & deletis per illas peccatis, amissæ restitui gratiæ.

8. Prædixit Dominus excidium Hierosolymorum, eo quod ciuitas illa tempus suæ visitationis non cognouisset: vt videlicet omnes intelligerent, nunc dum viuimus tempus esse nostræ visitationis, quo dominus omni benignitate nos visitat, vocat cum clementia, & expectat cum patientia. Verum postea aliud veniet tempus, cum Dominus nos visitabit tanquam Iudex ad exercendam iustitiam, quo tempore strictissimam exiget rationem etiam de verbis otiosis: si ergo tunc velimus esse securi, vtamur nunc bene opportunitate huius temporis à Domino cõcessi, secundum cõsiliũ Sapientis. *Quodcumq; facere potest manus tua, instanter operare, quia nec opus, nec ratio, nec*

Mat. 12.

Eccl. 9.

sapiētia, nec scientia erunt apud inferos, quōtu properas.

8. *Sic cognouisses & tu, inquit Christus ad Hierusalem. Quibus ex verbis intelligere possumus, omnia mala nostra oriri ex defectu cognitionis: nam dæmon non secus quàm carnifex, obuelat oculos peccatoris: ne grauitatē peccati cognoscat, quæ grauitas est gladius ille acutus qua præscindit illi ceruices & occidit: vt quando aperiendi sunt oculi, inueniat se in inferno, vbi nullum amplius remedium salutis superest.*



MEDITATIO XXI.
DE FICV MALEDICTA
ET EIECTIONE
E TEMPLO.

PVNCTA MEDITATIONIS.

- Mat. 21. I. Christus cum pridie, absoluta concione, Bethaniam rediisset, postridie reuersus, esuriit.*
- Mar. 11. Luc. 19. Ioan. 11. II. Cum in ficu fructus non reperisset, maledixit, atque illa statim exaruit, Discipulis stupentibus.*
- III. Ingressus templum eiecit euentes & ven-*

& vendentes, conquerens, quod domum orationis facerent speluncam latronum.

PROPHETIÆ.

1. **N**on est hortus ad comedendum, praeco quas ficus desideravit anima mea, petijt sanctus de terra, & rectus in hominibus non est. Mich. 7.
2. Quid est, quod dilectus meus in domo mea fecerit scelera multa? Ier. II.
3. Nunquid ergo spelunca latronum facta est domus ista, in qua inuocatum est nomen meum in oculis vestris? Ier. 7.
4. Visitabo super omnem qui arroganter ingreditur, super limen in die illa, qui compleuit domum Domini Dei sui iniquitate & dolo. Soph. I.
5. Aperiam in parabolis os meum, loquar propositiones ab initio. Ps. 77.

DOCUMENTA.

1. **S**cribae & Pharisei inuidia torquebantur conspectis admirandis Christi operibus, & honore illi a populo delato. Propriū hominis arrogantis & ambitiosi est contristari de laude vel honore alterius: Vnde discere potes, ex hac mala radice nasci, quoties non lataris, sed cōtristaris potius de prospero successu

cessu proximi. Quare non indignemur contra alios, sed potius contra nostram superbiam & ambitionem.

2. Moris erat Christi, quoties ingrederetur urbem Hierosolymorum adire primo loco templum, ut formam nobis religionis imitandam prescriberet; nempe, ut quocunq; nos contulerimus, primò inuisamus sacrum Templum & domum Dei, ibique per orationem nos diuinæ maiestati commendemus, tum verò ad negotia nostra expedienda pergamus.

3. Populus Hierosolymitanus mane recepit Iesum magno honore & gratulatione, vesperi autem, ne eum hospitio exciperet, finxit se eum non agnoscere: unde docemur spes nostras non defigere in hominibus, qui à mane in vesperam mutantur: hodie declarans se beneuolos, cras autem dum opera eorum egebis, terga vertunt: negantq; se tui meminisse.

4. Christus toto die in predicando & docendo consumpto, sub vesperam Hierosolymis discedit primò, ut doceret nos, non quarere quietem in mundo, quia proditiones machinatur. Secundò, ut doceret seruos suos, eosq; conuersandum esse cum secularibus, quantum opus est ad eorum institutionem & auxilium, repetendo cum Christo Bethaniam, id est, domum obedientiæ. Tertio, ut intelligerent, pro laboribus in proximi salutem impensis non esse exigendum vel expectandum præmium ab hominibus, dantes gratis, quod gratis acceperunt.

5. Ficum arborem, quantumuis viridem, & multis recentibus folijs florentem Christus, quia in ea non inuenit fructus arefecit.

fecit. Non pascitur Dominus folijs non sufficient habere bona proposita, & bona desideria, si coniuncti non sint bonorum sanctorumque operum fructus: nam meretur gratiam Dei amittere, qui finit illam esse otiosam, & illi non cooperatur, exercendo virtutis actus.

*Omnis enim arbor, inquit ipse Dominus, Matt. 7
qua non facit fructum bonum excidetur, &
in ignem mittetur.*

6. In vrbe Hierosolymitana multa alia erant loca in quibus offendebatur Deus, sed Christus tantum habuit rationem templi, vt intelligeremus præcipuum studium ponendum esse in rebus ad cultum diuinum spectantibus: nam ex eo quod debita officia deserimus Deo, pendet reformatio omnium aliarum rerum quas agimus.

7. Christus seuerè castigauit templi profanatores. Nos omnes, teste Apostolo, sumus *I. Cor. 3.
templum sanctum Dei; in quo habitat Spiritus sanctus. Itaque vide quanto studio procurandum tibi sit, vt templum illud sit mundum ab omnibus rebus, quibus oculi huius sancti hospitis, qui est sanctitas & puritas ipsa, offendi possent. In eos enim qui peccatis suis profanauerint templum istud, proferetur terribilis illa eiusdem Apostoli sententia: Si quis templum Dei violauerit, disperdet illud Deus.* *Ibid.*

8. Dominus dixit Iudæis. *Domus mea, domus orationis vocatur, vos autem fecistis eam speluncam latronum. Vnde magnam hauris occasionem confusionis: dum in mentem reuocas, quam exigua tibi cura fuerit confugiendi in tuis necessitatibus ad hanc domum orationis quantaque tepiditate oratio-*

orationes tuas haftenus habueris, & quod peius est, quod ex parte tua domum Dei crebro conuerteris in speluncam latronum, oculis tuis parum castis insidias fruendo nunc huius, nunc illius personæ honestati.

9. Si domus Dñi domus orationis est, vide quanta puritate animæ tuæ, quantaq; deuotione & attentione in templo Dei versari debeas, Si. n. cū mundi Principibus homines tā reuenter agunt, iisque in locis, vbi illi præsentibus adfunt, summa obseruatur modestia & silentiū, quid facti opus erit in præsentia illius infinitæ maiestatis, summiq; Regis cœli & terræ?

10. Christus misericordiam temperauit cum seueritate: nam ex vna patre eiecit è templo, euentes & vendētes; ex altera, cæcos & claudos sanauit, vt disceremus & nos ita seueri esse in castigandis peccatis proximi, vt simul eorum in necessitatibus misereamur.

11. Christus reformaturus abusus ciuitatis Hierosolymitanæ, capit à templo, corrigendo eius ministros. Sacerdotes in Ecclesia Dei sūt quasi stomachus in corpore humano, nam vt stomachus cibum acceptum concoquit & digerit, & deinde per totum corpus distribuit; sic Sacerdotes acceptam à Deo per Scripturas diuini verbi scientiam, per meditationem prius concoquunt in se, deinde verò communicant toti populo. Quare etiam debent dare operam, vt tum sermone, tum opere ita se componant, vt omnibus bonum exemplum præbeant. Nam sicut quando in corpore humano est membrum aliquod infirmum, vt pes vel manus, non ideo patitur stomachus, sed cū stomachus æger est, omnia alia mēbra patiuntur; ita in Ecclesia Dei, si vnus aliquis homo peccet, non idcirco peccant Sacerdotes; sed
si Sa-

si Sacerdotes in peccatis sint, totus populus in peccatum ruit. Vnde si Christianus quilibet rationem Deo reddet de solo suo peccato, Sacerdotes reddent non solum de suis, sed omnium aliorum peccatis.



MEDITATIO XXII.
DE MORTE HOMINVM
MVNDANORVM, AC IVSTORVM.

PVNCTA MEDITATIONIS.

- I. *Diues epulo, induebatur purpura & Luc. 10.
byſſo, & epulabatur ſplendide, La-
zarus iacebat ab omnibus deſertum.*
- II. *Diues moriens ſepultus eſt in infer-
no; Lazari animam portarunt Angeli
in ſinum Abrahae.*
- III. *Diues in tormentis videns Laza-
rum petit guttam aquae, ſed illi nega-
tur, quia in vita bona recepit.*

PROPHETIÆ. De malis.

1. *M*ors peccatorum peſſima. Pſal. 33.
2. *Qui conſidunt in virtute ſua, & Pſal. 48.
in multitudine diuitiarum ſuarum glorian-
tur, relinquent alienis diuitias ſuas, & ſepul-
chra eorum domus eorum in æternum.*
3. *Erunt decidentes ſine honore, & in con- Sap. 4.
tumelia*

tumelia inter mortuos in perpetuum, & erūt gementes, & memoria illorum periet.

Iob. 21. 4. Tenent tympanum & cytharam, & gaudent ad sonum organi. Ducunt in bonis dies suos, & in puncta ad inferna descendunt.

Eccl. 41. 5. O mors quam amara est memoria tua homini pacem habenti in substantijs suis, viro quieto, & cuius via directa sunt in omnibus.

DE MORTE ELECTORVM.

Psa. 115. 1. **P**retiosa in conspectu Domini mors sanctorum eius.

Psa. 126. 2. Cum dederit dilectis suis somnū, ecce hereditas Domini, filij merces fructus ventris.

Sap. 4. 3. Iustus si in morte praoccupatus fuerit in refrigerio erit.

Sap. 3. 4. Iustorum anima in manu Dei sunt, & non tanget illos tormentum mortis: Visi sunt oculis insipientium mori, illi autem sunt in pace.

DOCUMENTA.

1. **C**hristus referens pravam vitam & infelicem exitum diuitis epulonis, & contra beatum finem mendici Lazari reticuit nomen diuitis, & pauperis expressit, ad docendum nos, vt quando referimus res cū dedecore, & ignominia coniunctas, non prodamus earum auctorem, si autem referamus aliquid laude & imitatione dignum, etiam nomen auctoris patefaciamus.

2. Dein-

2. Deinde, ideo non nominatur hic homo diues in Euangelio, vt intelligamus, peccatores, etsi aliquando magnū nomē habeant in terra, nullum tamen nomē habere apud Deum, nec vllam eorum rationem haberi, secundum illud Prophetæ: *recedentes à te, in terra scribentur.* quicquid enim in terra scribitur, statim deletur, quia & memoria talium inter homines facile perditur. *Ier. 17.*

3. In omnibus Euangelij locis, Dominus quoties de diuitiis loquitur, eas condemnat vt perniciosas, vel reprehendit & minatur hominibus diuitibus, vel etiam eorum salutem facit impossibilem. Deinde quoties ferè mentionem facit diuitiarum, simul quoq; mentionem facit eleemosynæ: vt intelligamus, etiamsi diuitiæ sint res quædam adriaphoræ, quæ licitè acquiri possint & possideri, tamen admodum difficile est, imò vt Dominus dicit, diuinæ virtutis subsidio opus est, vt quis possit salua conscientia, saluteq; animæ suæ opes accumulare. *Qui enim, inquit Apostolus volunt diuites fieri incidunt in tentationem & laqueum diaboli.* Nulla autem via & modus est, quo diues ad salutem peruenire possit, nisi per eleemosynas: sic enim Dominus ipsis diuitibus consuluit: *Veruntamen, inquit, date eleemosynam, & ecce omnia munda erunt vobis.* *Matt. 19.* *Ibid.* *I. Tim. 6.* *Luc. 11.*

4. Hic pauper Lazarus iacebat ad ianuam diuitis, cupiens exsaturari tantum micis ex mensa eius cadentibus, & nemo illi dabat. Vnde cognoscere possumus nimium amorē rerum huius vitæ efficere, vt homo iacturam faciat caritatis erga proximum, & naturalis

com-

commiserationis, quam homo erga hominem habere solet. Vnde ferè fit, vt egētiore, & minus rebus temporalibus abundantes maiori caritate & misericordia moueātur erga alios, quàm diuites.

5. Pauper hic mendicus totum diem consumebat in petenda eleemosyna ad ianuam diuitis, & nemo illi dabat. Vnde conijcimus, quantum possit eorum exemplum, qui sunt aliorum capita & superiores, quia experientia discimus, dum caput familiae caritatem & misericordiam exercet erga pauperes simul omnes eius domesticos & famulos ad caritatem esse propensos. Contra, quando nullam exauaritia misericordiam demonstrat, pauperibus, tota quoque familia erga eosdem pauperes se immisericordem & crudelem declarat. Vnde & illud consequitur, sicut eiusmodi familiae capita suo malo exemplo occasionem dant domesticis suis, vt peruersi sint & mores domini sui imitentur, ita suo tempore rationem ab ijs reddendam, & cruciatus inferni sustēturos, non solum pro suis, sed etiam subditorum peccatis.

6. Pauper Lazarus, vt micas optabat, ita contentus erat tantum micis e mensa diuitis cadentibus: vbi vides quàm exigua re diuites possint lucrari coelum, si nimirum superuacanea tantum, & quæ e mensa ipsorum excidunt, communicent pauperibus: sic enim possent peccata sua redimere, & parare amicos, à quibus reciperentur in æterna tabernacula.

7. Mortuus est Lazarus mendicus, & ab Angelis deportatus est in sinum Abrahæ: mortuus est & diues, & sepultus est in inferno. Vbi ex vtriusque fine potes æstimare, ex vn^a part^e

parte quis exitus sit ærumnarum & tribulationum huius vitæ, patienter & humiliter toleratarum, quia per illas patet aditus ad cœlum, & sessionem gloriosorum principum semper in conspectu Dei viuentium. Ex altera parte potes videre, quis finis sit voluptatû, dignitatum, & commoditatum huius vitæ: nam pretiosa hominis peccatoris & superbi vestimenta conuertuntur in flammam ignis vndique eum consumentes, lauta epulæ in æternam amaritudinem, omnis gloria & abundantia in summam ignominiam & calamitatem. Itaque si pauper es, vel infirmus, tolera patienter, ob spem æternorum bonorum, quæ possidebis in cœlo: si vero diues sis, vide quomodo vitam instituas, & caue ne opes faciant te diuelli à Deo vero animæ tuæ thesauro.

8. Æquè moritur diues ac pauper; mors est terminus rerum omnium, quæ, vt omnes illecebræ & commoditates opulentorum, ita omnes angores & afflictiones inopum concluduntur & finiuntur. Vnde discere potes; neminem merito posse, vel extolli ob magnas opes, quia breui tempore deferendæ sunt, vel animum despondere ob inopiam, & afflictiones huius vitæ, quia breui finem habebunt.

9. Lazarus mendicus, vlceribus plenus, & ab hominibus contemptus, à Deo tanti æstimatus est, vt animam eius ab Angelis curauerit deferri in locum æternæ requietis. Vnde discenunquam vllum hominem quantumuis vilẽ, pauperem, & infirmitatibus plenum contemnere, quia eiusmodi, si patienter ferant tribulationes à Deo immittas, gratiores sunt diuinæ eius maiestati, & in cœlo gloriosiores omnibus, quos mundus in summo habet pretio & exitimatione.

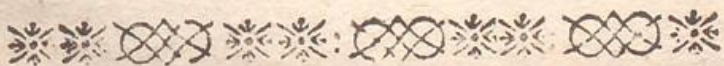
10. Ex

10. Ex angoribus quibus homo affligitur in hora mortis, & fevero iudicio quod Deus facit anima è corpore egressa, pro emendatione vitæ tuæ disce tria, semper menti abiecta habere, & nunquam è memoria deponere. Primum est, quantam crucem & dolorem illo puncto temporis ob Deum toties, offensum sis sensurus: itaque procura, dum viuus, pœnitentiam agere de peccatis præteritis, & de cætero Deū non offendere. Alterum est, quanto opere optaturus sis te quamplurima opera bona ad gloriam Dei per omnem vitam fecisse, vt Deum illa hora inuenias propitium, quare fac, vt nunc, dum potes incipias bonis operibus diligenter vacare. Tertium est, quantam pœnitentiam tunc pro peccatis desiderabis facere si vel minimum temporis tibi concederetur, age ergo, vt nunc ita viuas, & pœnitentiã agas, vt illo puncto te egisse optares.

11. Cùm mors tam sit certa, & hora mortis tam incerta, vt nec vnum diem vitæ nobis possimus promittere, valde vigilare debemus, & quolibet die, mane nobis quoad fieri potest persuadere illum extremum esse diem vitæ nostræ, atque ita animã nostrã negotiã; nostrã curare & disponere: atq; si post illũ diẽ victurim non essemus: neq; contrariũ nobis persuadere debemus, si enim id fecerimus, fieri non potest vt fallamur, si enim quotidie potest mors in nos insilire, merito eam quotidie; nullo habito dierum discrimine præstolar debemus.

12. Valde vtile & necessarium documentum est, quod Sapiens nobis reliquit his verbis, *Memorare nouissima tua, & in æternum non peccabis.* Ex recordatione enim mortis, Primò nascitur timor Dei, qui est pri-

principium sapientia, & omnis boni. Secundo, facit, vt homo sit sibi praesens, & aduertat *Eccl. 7.*
 vbi fingendus sit pes, ne labatur, Deumque of- *Psa. 110*
 fendat, atque ita facile abstinet à peccatis. *Eccl. 1.*
 Tertio, aperit homini oculos, vt agnoscat propriam miseriam: qua cognitione superbia corruit, & exurgit humilitas omnium virtutum custos. Quarto, efficit, vt homo cognoscat omnium rerum praesentium vanitatem, vt quod à nullo verè iuuari possit, nullam quoq; hinc sit secum delaturus. Vnde fit, vt facile ab eo contemnantur, nec spem suam in ijs collocet: sed in solo Deo, bonisque coelestibus. Denique persistendo in mortis memoria, timor tandem conuertitur in amorem, & mors ipsa qua prius videbatur terribilis, incipit fieri optabilis, vt qua finem impositura sit tantis periculis & miserijs, principium verè factura vita immortalis.



MEDITATIO XXIII.

DE IVDICIO VNI-

VERSALI.

PVNCTA MEDITATIONIS.

I. Erunt signa, in sole, luna, stellis; in *Mat. 24.*
 terris pressura gentium à crescenti- *Marc. 13*
 bus hominibus praexpectat: *Luc. 21.*

II. Apparente cruce exhibunt Angeli congregantes Corpora à 4. Coeli plagis, & locabunt bonos à dextris, malos à sinistris.

III. Chri-

III. *Christus cum Sanctis veniens tanquam iudex malos condemnabit. Ite Maledicti &c: Esuriui. Iustos saluabit: Venite Benedicti, possidete regnum &c. Esuriui &c.*

PROPHETIÆ.

Psal. 49. 1. Deus deorum locutus est, & vocauit terram.

A Solis ortu vsque ad occasum, ex Sion species decoris eius.

Deus manifestè veniet Deus noster, & non filebit.

Aduocauit coelum de sursum, & terram discernere populum suum.

Congregate illi sanctos eius, qui ordinant testamentum eius super sacrificia.

Psal. 96. Nubes & caligo in circuitu eius, iustitia & iudicium correctio sedis eius.

Ignis ante ipsum pracedet, & inflammabit in circuitu eius.

Esa. 13. 2. Ecce dies Domini veniet crudelis, & indignationis plenus, & ira furorisque ad ponendam terram in solitudinem, & peccatores eius conterendos de ea: quoniam stella cali & splendor earum non expandent lumen suum, obtenebratus est sol in ortu suo, & luna non splendebit in lumine suo.

Dan. 12. 3. In tempore illo consurget Michael princeps

reps magnus, qui stat pro filijs populi tui, & veniet tempus, quale non fuit ab eo, ex quo gentes esse ceperunt usque ad tempus illud, & in tempore illo saluabitur populus tuus omnis, qui inuentus fuerit scriptus in libro: & multi de his qui dormiunt in terra puluere euigilabunt, alij in vitam aeternam, alij in opprobrium, ut videant semper.

4. Canite tuba in Sion, iubilate in monte sancto meo: Conturbentur omnes habitatores terra, quia veniet dies Domini, quia prope est dies tenebrarum & caliginis, dies nubis & turbinis.

Ante faciem eius ignis vorans, & post eam exurens flamma.

A facie eius contremuit terra, moti sunt caeli, Sol & luna obtenebrati sunt, & stella retraxerunt splendorem suum, Dominus dedit vocem suam, ante faciem exercitus sui.

Magnus enim dies Domini, & terribilis valde, quis enim sustinebit eum?

In diebus illis congregabo omnes gentes, & deducam eas in vallem Iosaphat, & disceptabo cum eis ibi.

5. Iuxta est dies Domini magnus, iuxta est & velox nimis, vox diei Domini amara, dies ira, dies illa, dies tribulationis & angustiae, dies calamitatis & miseriae, dies tenebrarum & caliginis, dies nebulae & turbinis, dies tubae & clangoris.

Gal. 4. 6. Ecce enim dies veniet succensa quasi caminus, & erunt omnes superbi, & omnes facientes impietatem, stipula, & inflammabit eos dies veniens, dicit Dominus exercituum, qua non relinquet ei radicem & germen. Et orietur vobis timentibus nomen meum Sol iustitia & sanitas in pennis eius: & egrediemini & salietis sicut vituli de armento, & calcabitis impios, cum fuerint cinis sub planta pedum vestrorum.

DOCUMENTA.

- I. **S**I consideremus, quàm arctam & accuratâ vitæ nostræ rationem reddituri simus in tremendo illo iudicio, magnam trepidandi causam habemus, & nos ipsos colligendi: nam quantumcunque iusti videamur, tamen iustissimo iudici non deerit quod iudicet & reprehendat in nobis; cuius oculi, ut dicebat ille S. Iob, non sunt carnei, ut videat tantum qua homines vident, sed intuitu suo penetrant etiam intima humanorum cordium.
- Iob. 10.* **2. Cor. 11** Certè si Sanctissimus Apostolus, qui raptus fuit in tertium coelum, scripsit, licet nullius sibi conscius esset, in hoc tamen non sibi videri iustificatum & securum, eo quod à Domino iudicandus esset: qua ratione poterimus securi esse nos, qui sumus pleni peccatis?
- 1. Cor. 4.** 2. Christus in iudicio tantum facit mentionem operum misericordiæ, non quod iusti alijs operibus pijs vitæ æternæ meritorijs non vacassent; sed quia Deo hæc virtus tam grata est, ut voluerit eam hoc modo honorare, ac si

pro illa sola primum vitæ æternæ daretur. Quamquam rarum est, hominem aliquem vere esse misericordem, & non esse alijs quoque virtutibus præditum: si vero peccator sit, non patietur eum Deus diu in peccatorum sordibus hære, sed gratiam suam illi dabit, vt desertis peccatis salutem tandem consequatur, secundum illud Christi: *Beati misericordes, quoniam ipsi misericordiam consequentur.* Matt. 5.

3. CHRISTVS sub operibus misericordiarum corporalibus, pro quibus remunerabitur bonus, voluit quoque comprehendere spiritualia, vt quibus copia non est faciendi eleemosynam corporalem, faciant saltem spirituales, vt eodem præmio potiantur. Is autem spiritualiter præbet cibum & potum Christo esurienti & sitienti, qui sua doctrina, piæque institutione erudit rudes & ignorantes, eisque viam veritatis & iustitiæ ostendit. Secundo, is vestit & cooperit nudum Christum, qui sua exhortatione peccatorem diuina gratia nudatum conuertit, & iuuat vt virtutibus Christianis induatur, de quibus Apostolus, *Induite vos, inquit, sicut electi Dei viscera misericordie, benignitatem, humilitatem, mansuetudinem, &c.* Col. 3.
Tertio ille colligit & hospitiæ excipit peregrinum Christum, qui per pœnitentiam, ceterasque virtutes parat animam suam ad recipiendum in ea Christum, ante per peccatum aliquod ab ea abalienatum. Ille denique visitat Dominum infirmum vel incarceratum, qui suis commonitionibus, vel reprehensionibus conatur consolari, vel adiuuare eos, qui ob tribulationem

tionem vel tentationem aliquam sunt infirmi spiritu, aut propter peccatum adhuc sunt in daemone feruitute. Quae opera spiritalia caritatis hoc sunt perfectiora, & maiori praemio apud Dominum digniora, quanto anima est praestantior corpore.

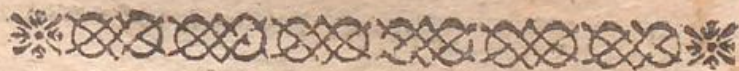
4. Christus extremo illo die in ferenda sententia nullam rationem habebit, aut nobilitatis generis, aut dignitatis personae, aut diuitiarum, aut alicuius alterius rei huius mundi, sed tantum virtuti & sanctitati praemium attribuet. Vnde discimus, nullum illo die praesidium fore, aut in dignitate status, aut favore & benevolentia Principum virorum, ne quis ad ista respiciat, sed tantum in pietatis cultu & bonorum operum exercitatione: haec enim sola & fauorem apud Deum conciliant, & mercedem promerentur. Similiter qui hoc in mundo contemnantur & affliguntur ab impijs, magnam habent causam exultandi; quia si patienter tolerarint contumelias & ludibria, ceteris omnibus in illo die anteponentur.

5. Christus cum reprobos vocasset maledictos, rationem subiecit. Esuriui enim, & non dedistis mihi manducare. Vnde intelligimus, in extremo iudicio homines non solum condemnandos ob patrata mala opera, sed etiam ob praetermissa bona quae poterant & debebant facere, secundum illud dictum ipsius Christi,

Matt. 3. Omnis arbor quae non facit fructum bonum excidetur, & in ignem mittetur. Quare nemo sibi imponat, nec solo nomine Christiani se securum existimet, vel satis esse arbitretur, non furari, non occidere hominem, vel alia peccata committere: si enim non vacauerit quoque bonis operibus, atque imprimis caritatis in pro-

proximum, eandē sententiam habet expectare *Ibid.*
cum illis, quibus dictum est. *Esuriui enim, & non dedistis mihi manducare.*

6. Ex alia parte ex terribili poena, qua Christus animaduertit in reprobos, quod bona opera non fecerint, colligimus, quā grauiter castigandi sint, qui nō solum bona opera praetermiserunt, sed multa quoque mala perpetrarunt: si enim detrudendus in ignem est, qui de pane suo nihil communicauit pauperibus, quid fiet illi, qui sustulit alienum? Et si tanta poenae reus est, qui nudum non vestiuit, quā meretur, qui alios spoliauit? Rursum, si demonum societate dignus est, qui hospitē in domum suam non excepit, quid illi futurum est, qui eundem domo sua expellit? denique si carceri inferni addicetur, qui non visitat incarceratos & infirmos, quo loco dignus erit, qui leui ex causa alios in vincula compegerit, crudelisque & inhumanus in proximum fuerit?



MEDITATIO XXIV.
DE POENIS DAMNATORVM.

PVNCTA MEDITATIONIS.

I. *Ibunt hi, mali scilicet, à Demonibus raptati.*

Mat. 25.

II. *In supplicium.*

III. AETERNVM.

K 3

PRO-

PROPHETIÆ.

- Psal. 89.** **Q**uis nouit potestatem ira tua, & pra timore tuo iram tuam dinumerare?
- Psal. 54.** Tu Deus deduces eos in puteum interitus.
- Psal. 48.** Sicut oues in inferno positi sunt, mors depascet eos.
- Psal. 10.** Pluet super peccatores laqueos: ignis & sulphur, & spiritus procellarum pars calicis eorum.
- Psal. 93.** Et reddet illis iniquitatem ipsorum, in malitia eorum disperdet eos.
- Isa. 33.** 2. Concipientes ardorem parturietis stipulam: spiritus uester, ut ignis vorabit uos, & eritis populi quasi de incendio cinis, spina congregata igni camburente.
- Ibid.** Conterriti sunt in Sion peccatores, possedit timor hypocrisis, quis poterit habitare uobis cum igne deuorante? quis habitat in uobis cum ardoribus sempiternis?
- Isa. 66.** Videbunt cadauera uiuorum, qui prauaricati sunt in me. Vermis eorum non morietur, & ignis eorum non extinguetur, & erunt usque ad satietatem uisionis omni carni.
- Iob. 10.** Dimitte me, ut plangam paululum dolorem meum, antequam uadam & non reuertar ad terram tenebrosam, & opertam mortis caligine, terram miseria & tenebrarum, ubi umbra mortis, & nullus ordo sed sempiternus horror inhabitat.

*Ad niuium calorem transeat ab aquis Iob. 4.
nimum & usq. ad inferos peccatum illius.*

*Humilia valde spiritum tuum, quoniam Eccl. 7.
vindicta carnis impij, ignis & vermis.*

*Stupa collecta synagoga peccantium, & Eccl. 22.
consummatio illorum flamma ignis Via pec-
cantium complanata lapidibus, & in finem
illorum inferi, & tenebra, & pœna.*

*Dominus omnipotens iudicabit iniquos, Iudit. 16
in die iudiciij visitabit eos, dabit ignem &
vermes in carnem ipsorum, ut utantur, &
sentiant usque in sempiternum.*

DOCUMENTA.

1. **A**IT Euangelium. *Ibunt hi in ignem aeternum: nimirum, quibus dixit Christus. Esuriui, & non dedistis mihi manducare, &c. Sicut contra iussi sunt ire in vitam aeternam, quibus prius dictum erat, Esuriui, & dedistis mihi manducare. Vnde colligere possumus, si optamus quodammodo certi reddi in hac vita, quæ fors nobis sit in altera vita obuentura, num scilicet simus socij eorum futuri qui ibunt in ignem aeternum, an eorum qui in vitam aeternam, debere nos consulere nos ipsos, conscientiamque nostram excutere, an tales nos præstemus erga pauperes Christi, ut possit nobis tunc dici. Esuriui, & dedistis mihi manducare, &c. An verò reformidemus, ne contrarium potius de nobis dici queat. Ex hoc examine ergo quilibet poterit de se statuere, qua sententia dignus sit in extremo illò die futurus.*

2. Multas utilitates afferere potest consideratio poenarum inferni, speciatim quatuor. Prima est, quia consideratio grauitatis earum, quas in altera vita patimur pro peccatis hic commissis, facit ut promptius laborem & asperitatem poenitentiae, & pariter omnes tribulationes, quas Dominus ob peccata nobis immittit, amplectamur. Quae poenitentia tanto leuior apparebit, quanto haec omnes corporales & temporales afflictiones, comparatione poenarum quas promeruimus, reuera sunt leuiiores & breuiiores multisque consolationibus refertae, quas Dominus solet communicare omnibus qui in simili genere operum bonorum se exercent.

3. Altera utilitas est, quia haec consideratio plurimum iuuat ad vincendas omnes tentationes: dum mox atque se offert foeda aliqua cogitatio, aut prauum desiderium, memoria & horrore illius ignis perpetuo ardentis apud inferos, conamur extinguere flammam libidinis, vel alterius inordinati affectus, antequam ijs cor nostrum accendatur: neque enim dubium est, si ante consensum in peccatum vel commissionem peccati, paululum ex animo perpenderet homo, quam duro momentaneum & exiguum oblectamentum sit luendum supplicio, nequaquam sineret se ab illa tentatione vinci, nec pro vlla re mundi induci ad Dominum offendendum.

4. Tertia utilitas est, quod haec consideratio inferat cordibus nostris timorem Dei, qui est initium sapientiae, & ducat hominem ad caritatem: atque ita videmus, quando hic timor ingreditur animam peccatricem, totam ab eo commoueri, & paulatim preparari ad deferendum peccatum, & reuocandam Dei gra-

Eccl. i.

MEDITATIONVM. 225

gratiam. Illis quoque qui iam in gratia Dei sunt timor idem est loco frani, quo retrahuntur ab omnibus peccandi occasionibus, & multo magis a quouis peccato, eo quod miserabili mercede in altera vita, nempe æterna morte, compensetur. Et idcirco dixit sapiens, *beatum esse hominē qui semper est pauidus.* *Prov. 28.*

5. Quarta utilitas huius considerationis est, quod vehementer cor nostrum igne diuini amoris accendat: nam si quisque nostrum perpendat, quot nunc illis pœnis infernalibus excrucientur, qui fortè vnum tantum peccatū mortale commiserunt; quot item ibi torqueantur, pro longe leuioribus & pauciorib. peccatis, quam fuerint nostra, ac denique quoties iisdem peccatis, & forte grauioribus tandem pœnam promeriti simus, nec tamen permiserit Dominus nos in misero illo statu, in quo iā alij sunt, versari, sed potius pro summa sua clementia & misericordia vsque in præsentem diem nos conseruarit & tolerarit, magnam profecto habemus causam, dum videmus nos ab eo tantopere amari, & tam benignè tractari; eum vicissim redamandi, gratiamque ei referendi, ac verò etiam operam dandi, vt posterum maiore studio eum colamus, & diligentissime caueamus, ne peccato aliquo grauiore eum amplius offendamus.



MEDITATIO XXV.
DE GLORIA BEATORVM.

PVNCTA MEDITATIONIS.

I. *Iusti ibunt per dotem agilitatis, ab Mat. 25.
ab Angelis deducti.*

K. 5.

II. *Ita*

II. In vitam.

III. AETERNAM.

P R O P H E T I Æ.

- Psa. 86.** **G**Loriosa dicta sunt de te, ciuitas Dei.
Gloria & diuitia in domo eius.
- Psa. III.** Quam dilecta tabernacula tua Domine
Psal. 83. virtutum, concupiscit & deficit anima mea
in atria domini.
- Psal. 64.** Beatus quem elegisti, & assumpsisti, inha-
bitabit in atrijs tuis.
- Psal. 83.** Beati qui habitant in domo tua Domine,
in secula seculorum laudabunt te.
- Psa. 149** Exultabunt sancti in gloria, letabuntur
in cubilibus suis. Exultationes Dei in guttu-
re eorum.
- Psal. 35.** Inebriabuntur ab ubertate domus tua, &
torrente voluptatis tua potabis eos.
Quoniam apud te est fons vita, & in lu-
mine tuo videbimus lumen.
- Psa. 64.** Replebimur in bonis domus tua, sanctum
est templum tuum, mirabile in equitate.
- Isa. 33.** 2. Qui ambulat in iustitijs, & loquitur ve-
ritatem, &c. iste in excelsis habitabit, mu-
nimenta saxorum sublimatio eius, panis ei
datus est, aqua eius fideles sunt. Regem in
decore suo videbunt oculi eius, cernent ter-
ram de longe.
- Ibid.** Videbunt Hierusalem habitationem opu-
lentam, habitaculum, quod nunquam trās-
ferri

ferri poterit, nec auferetur clauis eius in sempiternum. & omnes funiculi eius non rumpentur, quia solummodo ibi magnificans est Dominus noster.

Tunc delectaberis super Domino, & sustollam te super altitudinem terra, & cibabo te hereditate Iacob patris tui. Isa. 34.

Et redempti à Domino conuertentur, & venient in Syon, cum laude & latitia sempiterna super capita eorum gaudium, & exultationem obtinebunt, & fugiet dolor, & gemitus. Isa. 35.

Ecce enim creo calos nouos, & terram nouam, & non erunt in memoria priora, sed gaudebitis & exultabitis usque in sempiternum, in his qua ego creo: quia ecce ego creo Hierusalem exultationem, & populum eius gaudium. Isa. 65.

3. Qui docti fuerint, fulgebunt, quia ipsi splendor firmamenti, & qui ad iustitiam erudunt multos, quasi stella in perpetuas aeternitates. Dan. 12.

4. Iusti in perpetuum uiuent, & apud Dominum est merces eorum, & cogitatio eorum apud altissimum. Ideo capient regnum decoris & diadema speciei de manu domini, quoniam dextra sua teget eos, & in brachio sancto suo defendet eos. Sap. 5.